Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat פרייז 20 גראשען

היינט 10 זייטען

לאדזשער פאלקסבלאט

אומפארטייאישע פאליטיש-געזעלשאפטליכע טאג-צייטונג

Nr. 79/1374 | Łódź, Niedziela 1 kwietnia 1928 r. | זעקסטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג יא ניסן תרפ״ח | Nr. 79/1374

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71.

Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 2471.

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז געשטארבען אין עלטער פון 46 יאהר מיין ליבער מאַן, אונזער הייסגעליבטער פאטער און אונפערגעסליכער ברודער, שוואגער און אנקעל

נ. ע. נתן נטע ב״ר מאיר ז״ל חלפי

די לויה קומט פאר היינט, זונטאג 12 אַ זייגער בייטאג פון טרויער-הויז פאמארסקא 7, וועגען וואס עס טיילט מיט אין גרויס צער

די אין טיפען טרויער פערבליבענע פאמיליע.

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז געשטארבען אונזער לאנגיעהריגער פערדינסטפולער פערוואַלטונגס-מיטגליד, וואס האט געאפפערט מעהרערע יאהרען דעם פעראיין „חסד של אמת“

נ. ע. נתן נטע ב״ר מאיר ז״ל חלפי

צו דער לויה, וואס קומט פאר היינט, זונטאג, י״א ניסן, 12 אַ זייגער בייטאג פון טרויער-הויז פאמארסקא 7, ווערען אַלע מיטגלידער געבעטען צו קומען, בכדי אפצוגעבען דעם אונפערגעסליכען נפטר דעם לעצטען כבוד.

די פערוואלטונג

פון „חסד של אמת“.

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז נעכטען שבת קודש געשטארבען אין עלטער פון 46 יאהר אונזער לאַנגיעהריגער אקטיווער פערוואלטונגס-מיטגליד

נ. ע. נתן נטע ב״ר מאיר ז״ל חלפי

צו דער לויה, וועלכע קומט פאר היינט, זונטאג, דעם 1-טען אַפּריל 1928, 12 אַ זייגער בייטאג פון טרויער-הויז פאמארסקאַ 7 ווערען אַלע מיטגלידער געבעטען צאהלרייך צו ערשיינען און אפצוגעבען דעם פערשטארבענעם דעם לעצטען כבוד.

די פערוואלטונג פון „לינת החולים“ פאלודניאוואַ 19

בעקאַנטמאַכונג.

צוליב פסח, וועלען די

שוויץ-בעדער און וואַנעס

אפען זיין

דינסטאג, ד. 3/4, מיטוואָך, ד. 4/4, דאנערשטאג, ד. 5/4, פרייטאג, ד. 6/4 און שבת, 7/4

וואַנעס זעבען טעטיג אַ גאַנצע וואך.

היינט, זונטאג איז אפען פון 8 פריה ביז 9 אוועגד

בעמערקונג: די געעהרטע געסט ווערען העפליך געבעטען צו קומען וואס פריהער, אום אויסצומיידען אַ געדראַנג.

„Kąpiele Centralne“

H. OFFENBACHA

ZACHODNIA 38, tel. 38-51.

400

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז געשטאָרבען אונזער לאנגיעהריגער פערדינסטפולער פערוואַלטונגס-מיטגליד

נ״ע

נתן נטע ב״ר מאיר ז״ל

חלפי

צו דער לויה, וואס קומט פאר היינט, זונטאג, י״א ניסן 12 אַ זייגער בייטאָג פון טרויער-הויז פאמארסקא 7, ווערען אַלע מיטגלידער געבעטען צו קומען, בכדי אָפּצוגעבען דעם אונפערגעסליכען נפטר דעם לעצטען כבוד

405

די פערוואַלטונג פון „נושאי-המטה“

מענער=היטען

נאך נישט אין לאדז געוועזענע פאסאנען און קאלירען

געפינט איהר נאר אין גרעסטען אויסוואהל צו מעסיגע פרייזען ביי

מ. קאפעלושניק, לאדז. קאנסטאנטינער 8

כשר לפסח | די בעוואוסטע — יודישע — | **שאקאלאדען=פאבריק „ZŁOTY RAJ"** | כשר לפסח

מאכט בעקאנט איהרע געעהרטע קונדשאפט, אז צום בעפארשטעהענדען פסח איז זי פערזעהען מיט א רייכען אויסוואהל פון פערשידענע **שאקאלאד** און **קארמעלען** כשר לפסח אפילו למהדרין מן המהדרין.

בעמערקונג: אלעס ווערט אויסגעארבייט בהכשר גמור אונטער דער השגחה פון אנשים כשרים ונאמנים.

—אונזערע פערקויפס=שטעלען:—

וווסכאדניא 50, זאוואדזקא 11, צעגעלניאנא 26

צו דער געעהרטער קונדשאפט!

דערמיט מאך איך בעקאנט, אז צום קומענדיגען יום-טוב בעזיץ איך אויף לאגער א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע **ווייבעץ** אין- און אויסלענדישע, אריגינעלען ווי אויך אריגינעלען **כרמל=ווייןן** זאווי ווייטוויין פון דער פירמע **ליבערמאן**, ווארשא, מעהד, ליקערען, שפירט, שליוואוויץ ספעציעל פאר צוקער-ליידענדע אלעס כשר לחג הפסח צו קאנקורענץ=פרייזען.

מיט אכטונג **ליפא שיינביין, לאדז, נאוואמיעסקא 27, טעל. 49-27**

בעמערקונג: ביי א גרעסערען איינקויף ראבאט. די פירמע עקזיסטירט פון 1903.

אכטונג, לאדז און אומגעגענד!

איך טייל מיט מיינער געעהרטער קונדשאפט, אז איך האב איבערגעגעבען די פארטרעטונג אויף לאדז און לאדזער וואיעוואדזטווע דער לאנגיעהריגער, בעוואוסטער פירמע

ליפא שיינביין, לאדז, נאוואמיעסקא 27, טעל. 49-27

וואו איהר בעקומט מיינע אריגינעלע **וויין** צו דיזעלבע פרייזען וואס ביי מיר אין ווארשא. מיט אכטונג

א. נ. ליבערמאן, ווארשא, פראנציסקאנער 19

בעמערקונג: אזוי ווי אין לאדז האט זיך בעוויזען פעלשונגען פון מיינע וויינען, בעט איך די געעהרטע קונדשאפט אויפצופאסען אויף די קארקען, דאס עס זאל זיין אויסגעברענט דעמזעלבען נאמער, וואס אויף די עטיקעט.

ספעציעלע ביליגע פרייזען אויף יום=טוב!!!

Perfumerja S. BUCHWAJC, Piotrkowska 22. Tel. 31-43

האט צוליב די יום-טובים פערקלענערט די פרייזען פון אלע קאסמעטישע ארטיקלען ווי:

פערפומען, זייפען, פודער, קוויאטאווע וואסער, פערשידענע קרעמען אין= און אויסלענד.

פאר ענגראסיסטען ספעציעלער ראבאט.

שפריט של פסח ווי אויך ליקער

פון אלע פירמעס אין פוילען

אויף הורט מיט שווידעצעסטוועס פרזעוואזאווע

פאר סוחרים פון 15 ליטער אן

צו בעקומען אין דער לאנגיעהריג עקזיסטירענדער הורטאווער ווייןהאנדלונג א. ד. פ.

„WINKOL", אינהאבער א. י. באסילעוו

לאדז. צעגעלניאנא 32, טעל. 25-58.

די פירמע עקזיסטירט פון יאהר 1890.

בעמערקונג: צוליב דעם פאריאהריגען איבערפלוס פון שפריט של פסח, האט דער צענטראל-פערבאנד פון אלע 4 גארושעלניעס אין פוילען בעשטימט היי-יאהר פאר דער לארזער וואיעוואדזטווא נור צירקא 50% פון פאראיאהריגען קאנטינגענט. צול כ רעם, וואס אויך דורך טעכנישע שטערונגען איז איין גארושעלניע וארנישט אימשטאנד צו ליפערן, איז ראטזאם, אז יעדער סוחר זאל שפעטעסטענס ביז דאנערשטאג זיך פערזעהען מיט סחורה.

די צענטראל=פערטיילונגס=שטעל „WINKOL"

רעיעל, גוט און ביליג קויפט מען:

וויין, מעהד, שפריט,

די פיינסטע ליקערען, עכטער אונגארישער שליוואוויץ, אלע סארטען כרמל=וויין אויסערדעם היכפיינעם שפריט של פסח פון דער בעקאנטער פירמע יאפפע, גראדנע.

אלעס כשר לפסח! אלעס כשר לפסח!

נור אין דער ווייןהאנדלונג

ע. שיקער, לאדז

פולנאצנא №1 טעל. 784

וועלכע עקזיסטירט זייט 1865 יאהר און איז דורך איהרע רעיעלע בעהאנדלונג דער געעהרטער קונדשאפט גוט בעקאנט.

גאנץ בעזונדערס ווערט **רויט-וויין** כשר לפסח ספעציעל פאר צוקערליידענדע עמפפאהלען.

200

כשר לחג הפסח! כשר לחג הפסח!

די בעוואוסטע וויין=האנדלונג

מ. ליפסקער, צעגעלניאנא 41

דערמיט מאך איך בעקאנט מיין געעהרטער קונדשאפט, אז צו דעם בעפארשטעהענדען פסח הבע"ל איז מיין וויין-געשעפט פערזעהען מיט א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע **וויינען** פון אייגענער פאבריקאויסארבייטונג **פרוכט**= און ראזינען=וויין כשר לחג הפסח אויך שפירט, ליקיערען, קאניאק, מעהד און כרמל=וויין אלעס צו קאנקורענץ-פרייזען. קומט און איבערצייגט אייך! רעיעלע בעהאנדלונג!

מיט אכטונג מ. ליפסקער, צעגעלניאנא 41.

339

די ערשטע און עלטסטע לאדזער

מעהד און וויין-פאבריק

פון ש. ווישליצקי

פיעטריקאווער 10, (אין הויף לינקס)

עמפפעהלט אויף פסח א גרויסען אויסוואהל מעהד און וויין בעסטע קוואליטעט

צו קאנקורענץ-פרייזען

פאר סוחרים א גרויסער ראבאט.

וויכטיג פאר סוחרים!

ס'איז אנגעקומען א פרישער טראנספארט יום=טוב'דיגע

אוגערקעס

פון די קרעסען מיט א הכשר

צו קאנקורענץ-פרייזען.

צו בעקומען בזשעזשינער 15.

קומט און איבערצייגט אייך!

די לאנגיעהריגע און בעוואוסטע מעכאנישע בעקעריי פון

י. מ. פאקולא, אגראדאווא 3

באקט דינע און כשר'ע

מצות צו ביליגע פרייזען

מיין בעקעריי געפינט זיך אונטער דער השגחה פון ראבינאט.

Dr. med.
NIEWIAŹSKI
Sienkiewicza 34
tel. 59-40.

ספעציאליסט פאר סיפיליס טריפער און הויט-קראנקה בעהאנדל. פונמענער-שוועכע נעמט אן פון 5–9 אוועגד

Dr. Med. **I. WEINBERG**

Cegielniana 47, tel. 26-02.

אינערליכע קראנקהייטען, ספעציעל פאר לונגען- און הארץ-קראנקהייטען, פארשטאהלונגען און קינסטליכע בערג-זון נעמט אן אין לעטשניצע, זגערזשער 17 און 6–7. אין דערהיים פון 8–5 נאכם

Dr. H. Wołkowyski

זאכאדניא 57 (צעגעלניאנא 49)

טעלעפאן 37-70

ספעציעל-ארצט פאר הויט- און [illegible] קראנקהייטען, מענער-שוועכע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.

נעמט אן פון 1–2 און פון 4–8 [illegible]

געשלעג צווישען דעפוטאטען אין סיים

טומל-אבסטרוקציע פון קאמוניסטען. — דעפ. סאכאצקי ארויסגעטראגען פון זאל. — געשלעג צווישען קאמוניסטען און פ.פ.ס. — זיצונג פון סענאט. — אפגעווארפען די אויסבעסערונגען פון סיים. — ערב סריזים. — רעדנער-אבסטרוקציע פון „איינסעל". — בודזשעט-פראוויזאריום און אינוועסטיציע-קרעדיטען אנגענומען

ווארשא, 31 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) נאכדעם ווי די בודזשעט-קאמיסיע האט אין סיים אפגעהאלטען 3 זיצונגען און אנגענומען דעם בודזשעט-פראוויזאריום לויט דעם פארשלאג פון דער רעגירונג, איז פרייטאג פארגעקומען א זיצונג פון סיים, נאכ'ן רעפעראט פון פראפ. קושוואנאווסקי האט דער סיים מיט א מעהרהייט שטימען אנגענומען דעם בודזשעט-פראוויזאריום אהן אויסבעסערונגען און די אינוועסטיציע-קרעדיטען מיט עטליכע אויסבעסערונגען, דערביי האבען גערעדט רעדנער כמעט פון אלע סיים-קלובען.

דעפ. באזינסקי („ווזוואלעניע") בעגרינדעט די דרינגליכקייט פון פארשלאג וועגען די מיסברויכען בעת די וואהלען, ווא האט זיך ארויסגעשטעלט, אז פאר דער דרינגליכקייט האבען געשטימט אלע קלובען, אפילו דער רעגירונגס-בלאק. דאן בעגרינדעט דעפ. וואהאקעוויטש (אוקראינער) די דרינגליכקייט פון אוקראינישען און ווייסרוסישען פארשלאג וועגען פאליטישער אמנעסטיע, די אפשטימונג קומט פאר דורך ארויסגעהן דורך דער טיר און די דרינגליכקייט ווערט אנגענומען מיט 175 שטימען געגען 171, דערביי איז כדאי צו בעמערקען, אז פיל דעפוטאטען פון „איינסעל" זענען ספעציעל נעהען אין בופעט, כדי מעגליך צו מאכען, אז דער פארשלאג זאל דורכגעהן: פאר דער דרינגליכקייט האבען געשטימט אלע לינקע און די נאציאנאלע מינדערהייטען.

ווארשא, 31 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) די נעכטיגע זיצונג פון סיים האט זיך געעפענט אונטער'ן פארזיץ פון מארשאלעק דאשינסקי האלב עלף אין דערפריה. אויף דער טאגעס-ארדנונג האט זיך געפינען די דריטע לעזונג פון בודזשעט-פראוויזאריום.

די זיצונג איז געווען זעהר א שטורמישע צוליב די דעקלאראציעס, וועלכע האבען אפגעגעבען פערשידענע רעדנער, דער ערשטער רעדנער דעפ. טשוטשמאי (רעכטער סעל-ראב) האט געזאגט, אז די אוקראינער ווילען זיך פעראייניגען מיט דער סאציאליסטישער רעפובליק אין רוסלאנד (ס'ווערט א שרעקליכער שטורם און דער דעפ. מוז פערלאזען די רעדנער טריבונע.

דאן הויבט אן רעדען דעפ. וואלניצקי (לינקער „סעלראב"), ער הויבט אן זיין רעדע אויף אוקראיניש, מארש. דאשינסקי שטעלט איהם אפ און הייסט איהם רעדען פויליש, דער רעדנער ענדיגט זיין רעדע אויף פויליש.

דאן ווערט אריינגעטראגען א פארשלאג וועגען איבעררייסען די דיסקוסיע, וועלכער ווערט אויך אנגענומען, און עס מעלדעט זיך באלד צום ווארט אין א פארמעלער פראגע דער דעפוטאט סאכאצקי, וועלכער האט פראטעסטירט געגען איבעררייסען די דיסקוסיע, די קאמוניסטישע דעפוטאטען הויבען אן אן אבסטרוקציע מיט פייפלען, קלאפען אין די שטענדערס, דער לאדזער דעפ. ביטנער האט געטרומייטערט מיט א טראמבער.

אין זאל ווערט א שרעקליכער טומעל, מארש. דאשינסקי פרובט צו בערוהיגען די דעפוטאטען אבער אומזיסט. דאן בעפעהלט מארשאלעק דאשינסקי, אז די סיים-וואך זאל בעזייטיגען דעם דעפ. סאכאצקי פון זאל, גלייכצייטיג זאל אפגערייניגט ווערען די גאלעריע, ס'ווערט ערקלערט א פויזע, בעת וועלכער די סיים-וואכען טראגען ארויס דעם דעפ. סאכאצקי, די קאמוניסטישע דעפוטאטען הערען אבער נישט אויף די מוזיק און דאן קומט פלוצלונג צו א גרויס געשלעג, די פ.פ.ס.'שע דעפוטאטען ווארפען זיך אויף די קאמוניסטען, וועלכע בעקומען אלע שטארקע קלעפ, ביי דער דאזיגער פראצעדור צייכענען זיך אויס די דעפוטאטען זשולאווסקי, מאלינאווסקי, זארעמבא און ניסקי, מ'רייסט ארויס דעם דעפ. ביטנער די טרומייט און מ'גיט זי איבער דעם סיים-מארשאלעק.

די זיצונג ווערט ווידער געעפענט און מארשאלעק דאשינסקי ערקלערט, אז ער וועט יעדען פרוב צו טעראריזירען די זיצונגען דערשטיקען באלד אין אנהויב, דער מארשאלעק שליסט אויס פון דער זיצונג, די לאדזער קאמוניסטישע דעפוטאטען ביטנער און ראשאק, די דעפוטאטען ווילען ביים אנהויב נישט ארויסגעהן, אבער שפעטער פערלאזען זיי דעם זאל.

דאן ווערט שוין שנעל אנגענומען אין דער דריטער לעזונג דאס בודזשעט-פראוויזאריום און די אינוועסטיציע-קרעדיטען, אין וועלכע עס ווערען געמאכט איינינע ענדערונגען, דער מארשאלעק שליסט די זיצונג און בעשטימט אויף 7 אווענד נאך א זיצונג, כדי ענטגילטיג אנצונעהמען דעם בודזשעט-פראוויזאריום, אויב ס'וועלען געמאכט ווערען ענדערונגען דורכ'ן סיים.

ווארשא, 31 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) נאכמיטאג האט זיך אנגעהויבען די זיצונג פון סענאט. צווישען אנדערע האט געהאלטען א לענגערע רעדע סענ. שרייבער „יוד. קאלא", וועלכער ערקלערט, אז די יודען וועלען שטימען פאר'ן בודזשעט, דאך מוז ער זאגען, אז הגם די יודישע בעפעלקערונג האט שטארק סימפאטיזירט אין דער מאי-איבערקעהרעניש און געגלויבט אין די הבטחות פון פרעמיער בארטעל, האט די רעגירונג ביז איצט נאך נישט אפגעשאפט די צארישע בעגרענצונגען, דער זונטאג-רוה איז נישט געלינדערט געווארען, מ'האט זיך צוגעשטעפעט צו די יודען, הלמאי זיי האבען געשלאסען אן אפמאך מיט די נאציאנאלע מינדערהייטען, בעת בראש פון בלאק פון די נאציאנאלע מינדערהייטען אין רייכסלאנד זענען געשטאנען די פאליאקען.

סענ. שרייבער טראגט אריין א פארשלאג, אז פון דער פאזיציע פאר נאציאנאלע בעדערפנישען זאל אויך געניסען די יודישע קולטור דער פארשלאג ווערט אפגעווארפען, דאס „איינסעל" האט זיך אפגעהאלטען פון שטימען, צווישען זיי אויך דער יודישער סענאטאר ראל.

דאן ווארפט דער סענאט אום אלע אויסבעסערונגען צו די אינוועסטיציע-קרעדיטען, וועלכע זענען אנגענומען געווארען דורכ'ן סיים, דער פראיעקט וואנדערט דעריבער צוריק צום סיים.

ווארשא, 31 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) 7 א זייגער אין אווענד הויבט זיך ווידער אן די זיצונג פון סיים, ס'נעהמט א ווארט דער קאמוניסטישער דעפוטאט ווארסקי, ער וויל לייענען א דעקלאראציע, נאר דער טומעל איז אזוי גרויס, אז ער מוז אויפהערען צו רעדען.

ס'ווייזט זיך ארויס, אז דער סיים איז רעזאלוט אנצונעהמען צוריק די אויסבעסערונגען, וועלכע זענען אפגעווארפען געווארען דורכ'ן סענאט, אזוי ארום וואלט געקומען צו א קאנפליקט אהן אויסוועג, די דעפוטאטען פון „איינסעל" הויבט דעריבער אן אנ'אבסטרוקציע דורך דעם וואס זיי נעהמען איינער נאכ'ן אנדערען דאס ווארט און פערציהען די זיצונג ביז 2 ביינאכט, די דעפוטאטען ווערען אזוי אפגעמאטערט, אז צום סוף ווערט אנגענומען דער פארשלאג וועגען די אינוועסטיציע-קרעדיטען לויט דעם וואונש פון דער רעגירונג.

דער מארשאלעק לעגט דאן אפ די סיים-סעסיע ביזן 24 אפריל.

דעפוטאטען דיעטעס.

ווארשא, 31 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) היינט האט די סיים-קאנצעלאריע אויסגעצאהלט די דעפוטאטען זייערע פענסיעס.

דאס „איינסעל" ביים מלוכה-פרעזידענט

ווארשא, 31 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) די דעפוטאטען און סענאטארען פון „איינסעל" זענען היינט אין שלאס אויפגענומען געווארען דורכ'ן מלוכה-פרעזידענט.

איבעררייסען אונטערהאנדלונגען מיט רומעניען

כאדערן סאציאליסטישע דעפוטאטען אין אמעריקאנער קאנגרעס.

ניו-יארק, 31 (יט"א, טעלעגראפיש). דער סאציאליסטישער קאנגרעסמאן וויקטאר בערגער האט אריינגעטראגען א פארשלאג איבערצורייסען די אונטערהאנדלונגען מיט רומעניען. בערגער האט ערקלערט, אז פאר די פעראייניגטע שטאטען איז א דערנידעריגונג צו פיהרען אונטערהאנדלונגען מיט לענדער, אין וועלכע ס'קומען פאר רדיפות אויף געוויסע טיילען פון דער בעפעלקערונג.

„אומזיסט האט בערגער געזאגט — האט אמעריקא געבראכט אזעלכע קרבנות בעת דער וועלט מלחמה, כדי צו זיכערען די עגזיסטענץ פון אזעלכע מלוכות ווי רומעניען.

גרויסער ערפאלג פון א יודישע קינסטלערין.

בערלין. (יט"א) דא טרעט איצט אויף מיט גרויס ערפאלג די בעוואוסטע קינסטלערין פון ארץ ישראל, מיטגליד פון „התיאטרון הארץ הישראלי", פרוי מרים בערענשטיין כהן, די טאכטער פון בעקאנטען ציוניסטישען עסקן דר. יעקב בערענשטיין-כהן (פון קישינעוו).

די דייטשע פרעסע איז פול מיט לויב וועגען איהר איינגנארטיגען אינטערפרעטירען די אלטע העברעאישע לידער און די אראבישע מאטיווען.

ביליגער פסח-פערקויף פון שאקאלאד און צוקערווארג!

איך טייל מיט דער געעהרטער קונדשאפט, אז היי-יאהר אזוי גוט ווי שטענדיג איז מיין לאנג-יעהריגע צוקערווארג-פאבריק פערזעהן מיט א גרויסען אויסוואהל פון שאקאלאד, קאראמעלען, מאקאראן, ווי אויך אלע ארט צוקערווארג שטרענג כשר לפסח צו דעטייל-פ רקויף צו פאבריקס-פרייזען.

מ. קאלסקי, פאלודניאווא 4

הכחשה.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם פרייטאג'דיגען אנאנס אין „נ. פ." פון ה' ליפא שיינביין, אז ער בעזיצט כלומרשט די פערטרעטונג פון מיין פירמע ערקלער איך, אז איך האב איהם מיין פערטרעטונג נישט איבערגעגעבען, און די הויפט-פערטרעטער פון מיין פירמע אויף לאדז און לאדזער וואיעוואדזטווא זענען די ה"ה:

גוטמאן, פלאץ וואלנאשטשי 11
פריימאן, זאוואדזקא 6
גרונדמאן, זגערזשער 10

מיט אכטונג א. נ. ליבערמאן, ווארשא, פראנציסקאנער 19.

א בשורה טובה פאר לאדז און אומגעגענד!

צו דער בעקוועמליכקייט פון דעם ג' פובליקום פון לאדז און אומגעגענד האב איך אין מיין

ריין-געשעפט צו פערקויפען ווייבען

פון דער פירמע שולדריין, ווארשא, פראנציסקאנער 11 און א. נ. ליבערמאן, ווארשא, פראנציסקאנער 19 צו די זעלבע פרייזען וואס אין ווארשא איך בעזיץ א גרויסען אויסוואהל פון

כרמל-וויין, ליקערען און שפירט כשר לחג הפסח

ביי א גרעסערען-איינקויף ראבאט.

מיט אכטונג

גוטמאן פלאץ-וואלנאשטשי 11 טעלעפאן 20-58.

בעמ.: צוליב'ן בעווייזען זיך אין פערקויף נעפעלשטע ווינען פון 33 און 89 בעט איך אכטונג צוגעבען אויפ'ן שטעמפעל פון לאק און אויף דעם עטיקעט פון די אויבינע פירמעס.

צו קאנקורענץ-פרייזען!

לכבוד פסח!

פערשידענע ווינער שטיהל און גאלאנטעריע-מעבעל

פון גרעסטען ביז'ן קלענסטען קוואנטום פון די וועלט-בעריהמטע און עלטסטע פירמע

Tow. Akc. Fabryki Mebli Giętych

„Wojciechów"

קען מען בעקומען נאר ביי דעם הויפט-פערטרעטער אויף לאדז און אומגעגענד

א. וו. שעראקאוויאק, נאפיורקאווסקי 44 (רוג קילינסקי)

צופאהר-טראמוואי נומ' 17 און 4.

צו קאנקורענץ-פרייזען!

מרים לוסטיג
פנחס גארצעוויטש

האבען חתונה געהאט.

לאדז, אין מערץ 1928.

Dr. HELLER

ספעציאליסט פאר הויט-און ווענערישע קראנקהייטען.

2 נאווראט 2

נעמט אן ביז 10 פריה, 1—2 און פון 4—8 אוו. פאר פרויען ספעציעל פון 4-5 נאכמיטאג. פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען.

Dr. med.

WOLF EYCHNER

פרויען-קראנקהייטען און אקושעריע

זגיערזשער 11 טעל. 34-72.

נעהמט אן אין דער לעטשניצע פעטריקאווער 294 פון 12—2 און אין דערהיים פון 5-6.

Dr. RÓŻANER

ספעציאליסט פאר הויט-, ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע.

היילונג מיט קווארץ-שטראהלען און דיאטערמיע

Bzielna 9 (Narutowicza), tel. 28-98.

נעמט-אן פון 8—10 און 5—8, פרויען פון 3 - 4 ווארטע-זאל פאר פרויען.

Dr. PRYBULSKI

זאוואדזקא 1, טעל. 25-38.

ווענערישע און הויט-קראנקהייטען. מענער שוואכע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (הויפענזאנע), רענטגען-שטראהלען.

נעמט אן פון 9—1 און פון 4—8 אווענט, דאמען פון 4—5 נאכמ.

ספעציעלער ווארטע-זאל פאר פרויען.

מאקאראנען

כשר לחג הפסח!

דערמיט האבען מיר דעם כבוד מיטצוטיילען אונזער ג' קונדשאפט, אז מיר בעזיצען א רייכען אויסוואהל פון פערשידענע

צוקערווארען, שאקאלאד, באקאליען

פון אייגענער אויסארבייטונג ווי אויך פון פערשידענע אנדערע פירמעס. אויף לאגער בעזיצען מיר אויך מאלינע-זאפטען כשר לחג הפסח.

די פירמע עקזיסטירט פון 1800 יאהר.

מיט אכטונג מ. ה. ווראבלעווסקי נאוואמיעסקא 21, טעל. 40-35

רעעלע בעהאנדלונג. מעסיגע פרייזען.

לאדז. 1 אפריל 1928.

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז. 1 אפריל 1928.

פרידען, אדער וואפענשטילשטאנד?

ווייזט אויס, נישט די רעגירונג און נאך ווייניגער דער סיים האבען געוואלט פערשארפען און ציהען די ווייטערדיגע פאלגען פונ'ם קאנפליקט, וועלכער איז אויסגעבראכען צווישען ביידע מלוכה־קערפערשאפטען אויף דער ערשטער זיצונג פון נייעם פוילישען פארלאמענט. דער סיים האט תיכף געמאכט אריקצוג, און דורכ'ן מויל פון מארשאלעק דאשינסקי ערקלערט, אז ער גרייט צו א לאיאלער מיטארבייט מיט דער רעגירונג. די רעגירונג האט זיך ארומגעזעהען, אז צוויי בעגאנגענע פעהלערן זענען נישט מחייב צו מאכען אויך דעם דריטען. א פעהלער איז געווען דאס נישט פערשטענדיגען זיך מיט די סיים־קלובען וועגען דער פערזאן פון מארשאלעק, וואס דאס איז לייכט געווען צו דערגרייכען, א צווייטער פעהלער איז געווען דאס אריינברענגען פאליציי אין זאל פון די זיצונגען, דער דריטער פעהלער — דאס ציהען די קאנסעקווענצען, מיט וועלכע ס'האט געהאלטען אין איין דראהען די סאנאציע־פרעסע — איז דערווייל נישט בעגאנגען געווארען.

דער סיים האט פערשטאנען, אז ווייטער פערשפיצען די סיטואציע איז א געפעהרליכע זאך און אזוי איז אויפ'ן וועג פון גענענזייטיגע קאמפראמיסען געשאפען געווארען א פאקטישע צוזאמענארבייט, הגם אהן א פארמעלער פערשטענדיגונג. די ערשטע און וויכטיגסטע ארבייט האט דער סיים אפגעטון, אין הסכם מיט דעם וואונש פון דער רעגירונג. דער סיים האט אקצעפטירט דעם בודזשעט פראוויזאריום, כאטש נישט אויף דעם אופן, ווי דאס דארף געמאכט ווערען דורכ'ן פארלאמענט. די קורצע צייט — פון ס. ה. 3 טאג — וועלכע דער סיים האט געהאט צו דיספאזיציע ביים בעהאנדלען דעם בודזשעט, האט נאטירליך נישט געגעבען די מעגליכקייט אויספיהרליך דעם בודזשעט צו בעטראכטען, דאס פראוויזאריום איז אנגענומען געווארען אין א „גלאבאלער" פארם, וועלכע איינינע רעדנער האבען אנגערופען „דיספאזיציע־פאנד פאר דער רעגירונג". וויצע־פרעמיער בארטעל, וועלכער האט פערטיידיגט פאר'ן סיים־פלענום איינינע פאזיציעס פון אינוועסטיציע־בודזשעט, איז בעגלייט געווארען מיט אפלאדיסמענטען, אפילו מצד די סאציאליסטען און אוקראינער — א סאטיספאקציע פאר זיין דורכפאל אלס סיים־מארשאלעק.

די גאנצע בעציהונג פון סיים צו די בודזשעט־פארשלאגען, וועלכע האבען געמוזט אנגענומען ווערען מיט א בליץ־שנעלקייט, ווייל אנדערש וואלט זיך געשאפען א לאגע פון אומגעזעצליכקייט אין דער מלוכה, ווערען דורכ'ן אפיציאז פון דער רעגירונג, „דער עפאקא" כאראקטעריזירט אויף א זעהר סימפאטאמאטישען אופ'ן: „דאס בעווייזט דעם גרויסען צוטרוי, וועלכען דער סיים האט צו דער איצטיגער רעגירונג נאך דעם נעכטיגען וואטום קאן די רעגירונג רעזיגנירען פון דער פארמאליטעט וועלכע ווערט עפ"י מנהג אפגעהיט אין די קאנסטיטוציאנעלער מלוכה, אז נאכ'ן צונויפקומען זיך פון נייעם פארלאמענט גיט זיך די רעגירונג אן אין דימיסיע, כדי צו געבען די מעגליכקייט דעם שעף פון דער מלוכה צוצופאסען דעם צוזאמענשטעל פון קאבינעט צו דעם ווילען פון פאלק וואס האט זיך אויסגעדריקט אין די וואהלען".

עס האט זיך לפנים איינגעשטעלט א פריידליך און לאיאל צוזאמענלעבען צווישען פארלאמענט און רעגירונג. דעם אפטימיזם טאר מען נישט פיהרען צו ווייט און מיינען אז דער הימעל איבער אונזער פארלאמענט האט זיך אינגאנצען אויסגעלייטערט. הינטער דער שטילקייט גרייט זיך דאך עפעס צו, און „ראבאטניק" שטעלט די פראגע אפען און קלאהר: „ארום דעם נייעם פארלאמענט ווערט געפלאכטען א „סובטעלער" פארים פון אינטריגע; געוויסע פאקטארען וואלטען וועלען דעם סיים דערנידריגען, דיסקרעדיטירען... אלזא מיר וועלען אויפהערען זיך צו שפילען אין וועלכע ס'איז צערעמאניעס מיט די אינספיראטארען און ארגאניזאטארען פון דער גאנצער קאמפאניע... מיר שטעלען פעסט איינס: דער ארדנונגס־קריזיס אין פוילען דערנעהנטערט זיך שנעל צום קריטישען פונקט... דער נייער סיים וועט נישט זיין א פאסיוו געווערקצייג"..

אין די בעציהונגען צווישען פארלאמענט און רעגירונג איז געקומען צו א וואפענשטילשטאנד. אבער שטילקייט איז אפטמאל אנ'ערשיינונג, וועלכע הערשט פאר א שטורעם.

-ען.

ווילדע יוגענד
אנטיסעמיטישער אקט פון שילער.

מאסקווע. (יט"א) „פראוודא" גיט איבער איינצעלהייטען פון א שוידערליכען אנטיסעמיטישען אקט, וואס פינף קריסטליכע שילער זענען בעגאנגען אין דער שטאט אסטאשקאוו.

די דאזיגע פינף שילער האבען בעגעגענט אין גאס דאס יודישע יונגעל באריא גוטבען, און איהם איינגעלאדען געהען צוזאמען זיך גליטשען. דאס יונגעל האט זיך געלאזט איינרעדען און איז אוועק מיט די קריסטליכע שילער צום פערפרוירענעם טייך וואס געפינט זיך 5 וויארסט פון שטאט. קומענדיג צום טייך, האבען די קריסטליכע יונגלעך פערנארט דעם יודישען חבר אויף דער קליינער אינזעל, האבען ארויסגענומען א שטריק, וועלכען זיי האבען נאך פון פריהער צוגעגרייט און האבען דעם יודישען יונגעל גענומען צובינדען צו א בוים.

„וואס טוט איהר מיט מיר? האט זיך דער קרבן ביי זיי געבעטען. „שווייג זשיד, איהר האט געקרייציגט קריסטוסן, נו וועלען מיר דערפאר דיך איצט קרייציגען, דו וועסט אונז פערפרוירען ווערען אויף טויט".

און איבערלאזענדיג דאס יודישע יונגעל א געבונדענעם אויפ'ן אינזעל, זענען די 5 אוועק צוריק אין שטאט אריין. שפעטער האט מען דאס יודישע יונגעל געפינען אין א בעוואוסטלאזען צושטאנד. דאס געפייניגטע יודישע יונגעל האט זיך אפגעזאגט אויסצוזאגען די נעמען פון יענע, וואס האבען זיך אליין בעריהמט אין שול פאר זייערע חברים וועגען זייער „אקטיווער אנטיסעמיטישער ארבייט" און אזוי ארום האט מען זיך פון דעם גאנצען ענין דערוואוסט אין די ברייטערע קרייזען פון דער שטאט.

אויף א ספעציעלער זיצונג, וואס די לעהרער פון דער שולע האבען אפגעהאלטען וועגען דעם דאזיגען פאל, איז בעשלאסען געווארען אויסצושליסען די שולדיגע פון שול... בלויז אין פרינציפ און אויב זיי וועלען נאכאמאל בעגעהן אזא אקט, זאל מען זיי דאן אויסשליסען אויף אנ'אמת.

די 5 „נקמה־נעמער" — דערצעהלט די „פראוודא" — האבען זיך פריהער דערשראקען פאר'ן משפט, אבער ווען זיי האבען אויסגעהערט דעם אורטייל, האבען זיי זיך דורכגעקוקט מיט א שמייכעל און פערשפראכען מעהר נישט צו טון אזא זאך".

„פראוודא" פאדערט, אז דער אינצידענט זאל נאכאמאל בעטראכט ווערען און אז די כוליגאנישע שילער זאלען בעקומען א שטרענגע שטראף. „מיר קענען דורכאויס נישט איינשטימען, ענדיגט „פראוודא" מיט אזא אויסגאנג פון דעם שענדליכען אנטיסעמיטישען אקט, וואס ס'איז בעגאנגען געווארען".

יאהאן היינריך דיונאן
דער קריסטליכער ציוניסט.

גענף. (יט"א) אין דער שווייץ ווערען איצט געמאכט הכנות צו פייערען דעם הונדערט־יעהריגען יובילוי זינט דעם געבורטסטאג פון בעריהמטען שווייצער יאהאן היינריך דיונאן. דיונאן איז בעקאנט אין דער גאנצער וועלט אלס דער גרינדער פון אינטערנאציאנאלען רויטען־קרייץ. אין די יודישע קרייזען האט ער זיך קונה־שם געווען אלס איינער פון די גרויסע און נאבעלע נישט־יודען, וועלכע האבען זיך אין מיטען און אין סוף פון 19־טען יאהרהונדערט א סך צייט פאר'ן ציוניזם ארומגעטראגען מיט פלענער וועגען יודישע איינוואנדערונג קיין ארץ־ישראל. דיונאן האט דער דאזיגער אידעע, וועלכע איז איהם געווען בעזונדערס טייער, אפגעגעבען א גרויסע טייל פון זיין צייט און ענערגיע. צוערשט האט ער געזוכט צו פעראינטערעסירען מיט איהר נאפאלעאן דעם דריטען, שפעטער האט ער, זוכענדיג אונטערשטיצונג פאר זיין פלאן בעזוכט פאריז, לאנדאן, בערלין א.א.וו. אומעטום קומענדיג אין בעריהרונג מיט די חשוב'סטע יודען פון יענער עפאכע, מיט אדאלף קרעמיע, משה מאנטעפיארע, פערשידענע מיטגלידער פון ראטשילדס משפחה, א.א.וו. אין יאהר 1873 האט דיונאן געגרינדעט די „אינטערנאציאנאלע געזעלשאפט פאר'ן אויפלעבען פון אריענט" און אין א יאהר ארום די „סירישע און פאלעסטינישע קאלאניזאציע־געזעלשאפט", וועלכע האט געהאט אלס הויפט־ציל צו קאלאניזירען אין ארץ־ישראל און די שכנות'דיגע לענדער אנשטענדיגע מענשען און בעזונדערס יודען".

זייענדיג שוין א זקן, האט דיונאן דערלעבט דעם ערשטען ציוניסטישען קאנגרעס, וועלכער האט זיך צונויפגעקליבען אין זיין היימלאנד, און אין זיין בעגריסונגס־בריף צום קאנגרעס האט ער אויסגעדריקט „זיינע לעבעדיגסטע און הארציגסטע סימפאטיעס פאר די ציוניסטישע בעוועגונג און די יודישע אויפלעבונג אין ארץ־ישראל.

געשאפען א פערבאנד פון פוילישע יודען אין ירושלים.

ירושלים. (יט"א) דא איז געשאפען געווארען א פערבאנד פון פוילישע יודען, וואס צעהלט שוין העכער 100 מיטגלידער. די פראוויזארישע פערוואלטונג פון פערבאנד בעשטעהט פון פאלגענדע פערזאנען ד"ר. ברזין, אינזש. צימערמאן און די ה"ה צל ציון און י. אבני. אנ'ענליכער פערבאנד עקזיסטירט אויך, ווי בעקאנט, אין תל־אביב.

אורטייל אין גרויסען בארמאט־פראצעס.
די ברידער בארמאט בעשטראפט פאר געבען כאבאר.

בערלין. 31 (יט"א טעלעגראפיש) דא איז ארויסגעטראגען געווארען דער אורטייל אין גרויסען בארמאט־פראצעס, ביידע ברידער בארמאט זענען בעפרייט געווארען פון דער בעשולדיגונג אין בעגעהן כלומרשטע ריזיגע קרעדיט־שווינדלערייען. דאגעגען איז יוליוס בארמאט פעראורטיילט געווארען אויף 11 חדשים תפיסה און הענריק בארמאט אויף 6 חדשים תפיסה פאר געבען כאבאר די מלוכה־בעאמטע.

לויט דער אלגעמיינער מיינונג, וואס הערשט אין די יוריסטישע קרייזען, דארף דער דאזיגער אורטייל בעטראכט ווערען אלס א קאמפראמיס־אורטייל. די העכערע גערעכטיגקייט וואלט געפאדערט א פולשטענדיגע פרייזפרעכונג פון ביידע ברידער בארמאט נאכדעם ווי עס איז בולט בעוויזען געווארען, בעת די געריכטס־פערהאנדלונגען, אז די גאנצע בארמאט־אפערע איז צובלאזען געווארען דורך די רעאקציאנערע ספערען און האט געדינט אלס מיטעל צו טרייבען א ווילדע אנטיסעמיטישע העצע און רואינירען דעם בארמאט־קאנצערן.

דר. סטעפען וויזע ארויסגעטרעטען פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

ניו־יארק. 3 (יט"א) נאך דעם ווי דר. סטיפען וויזע האט געמאלדען וועגען זיין ארויסטריט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין אמעריקא איז פארגעקומען א זיצונג פון דעם אדמיניסטראטיווען ראט פון דער ארגאניזאציע אין די פעראייניגטע שטאטען. דער פערלויף פון דער זיצונג איז געווען א זעהר שטורמישער. איינינע רעדנער האבען זיך ארויסגעזאגט דערפאר, מען זאל אויפפאדערען דר. וויזען צוריקצוציהען זיין בעשלוס, ענדליך איז בעשלאסען געווארען זיך אפהאלטען פון אזא פאדערונג, און נעמען זיין ארויסטריט פון דער ארגאניזאציע צו קענטניש.

א געשיכטע פון טויזענט איז איין נאכט.
וועגן די שעהנע מעשים פון אנ'אויכוואורף.

אין מאסקווער „קאמסאמאלסקאיא פראוודא" געפינט זיך א שוידערליכע בעשרייבונג וועגען די „שעהנע מעשים" פון א געוויסען ארטיר בוש, א מיטגליד פון דער קאמוניסטישער פארטיי, א געוועזענער קאמיסאר פון דער רויטער ארמעע, וועלכער איז געווען א דעלעגאט צו פיל קאנגרעסען פון דער קאמוניסטישער פארטיי און איז אויך א מיטארבייטער פון דער סאוויעטישער פרעסע. אט וואס די „קאמסאמאלסקאיא פראוודא" דערצעהלט וועגען איהם:

„אין דעם טאגע־בוך, וואס מען האט ביי איהם געפונען, זענען פערהאן אזעלכע עקעלהאפטע, ניידערטרעכטיגע שטעלען, וועלכע מען קען איינפאך נישט איבערגעגעבען אין א צייטונג.

„3־טען יאנואר, 1922", לעזען מיר אין זיין טאגע־בוך, „האט מען מיר איבערגעגעבען א בריף פון ריטא'ן, וואו זי שרייבט, אז זי שוואנגערט, אז זי איז שטארק בעאונרוהיגט פון דעם און סטראשעט, אז אויב איך וויל נישט מיט איהר חתונה האבען, וועט זי בעגעהן זעלבסטמארד. אין דער זעלבער צייט בעט זי זיך, אז איך זאל זיך אומקעהרען צוריק צו איהר. זי זאגט, אז זי וויל נאך לעבען. דער בריף האט אויף מיר געמאכט א שווערען איינדרוק. איך פיהל, אז ווען איך קעהר זיך צוריק אום צו איהר, ווער איך פערוואנדעלט ווערען אין א שמאטע. זי וועט מיך צווינגען חתונה צו האבען מיט איהר און דאס וויל איך בשום אופן נישט".

„דער געבעט און די טרערען פון דער אונגליקליכער מיידעל ריהרען נישט דעם מיליטערישען קאמיסאר און דעם 12־טען מארט שרייבט ער מיט פרייד אין זיין טאגע־בוך:

„איך האב פארט אויסגעהאלטען און איך האב ריטא'ן געגעבען צו פערשטעהן די גאנצע לעכערליכקייט פון דער לאגע. די אנטיפאטיע, וואס איך פיהל צו איהר, איבערהויפט זינט זי איז שוואנגערע, און דערמיט האב איך איהר אויסגעגיכטערט. איך בין געבליבען דער זעלבער קאלטער און גרויזאמער, אבוואל טיף אין הארצען האב איך דאך מיטלייד געהאט מיט איהר".

ווייטער דערצעהלט די „קאמסאמאלסקאיא פראוודא", אז בוש האט זיך אנגעשטעקט פון אנ'אנדער פרוי מיט א מיאוס'ער קראנקהייט. אין זיין טאגע־בוך דערצעהלט ער ווי אזוי ער האט נאכגעיאגט געהוליעט מיט פיל אנדערע פרויען. אינגיכען איז ער אנגעקומען אלס סטודענט אין דער לאנדווירטשאפטליכע אקאדעמיע. דארט איז ער זעהר שנעל געשטיגען. איז געווארען א מיטגליד פון דעם עקזעקוטיוו־קאמיטעט, א מיטגליד פון דער קאמוניסטישער גרופע אין דער אקאדעמיע און דער סעקרעטאר פון דער פארטיי־ארגאניזאציע. אין די אווענטען אבער האבען זיינע חברים געזעהן, ווי ער נעהמט אויף ביי זיך אין צימער פרויען, אלע ווילע אנ'אנדערע און ווי אזוי ער לעבט מיט זיי פאר די חברים אין די אויגען. די חברים האבען פראטעסטירט געגען דעם, אבער אנקלאגען איהם האבען זיי מורא געהאט.

„אין יאהר 1924 האט בוש זיך בעזעצט אין איין צימער מיט א יונגער קאמוניסטקע דארא, וועלכע איז אויך געווען א סטודענטקע פון דער זעלבער אקאדעמיע. דאס איז געווען א יונגע, פרעהליכע און לעבענסלוסטיגע מיידעל. אלע בעקאנטע האבען זיך געוואונדערט ווי אזוי אזא מיידעל ווי דארא געקענט פערליבען זיך אין אזא אויסוואורף ווי בוש. זיי האבען אבער געשוויגען. דארא אבער האט טייער בעצאהלט פאר דער „ליבע". גלייך ווי זי איז זיך צוזאמענגעגאנגען מיט איהם, האט זי אנגעפאנגען פיהלען שרעקליכע וועהטאגען אין בויך. גאנצע נעכט פלעגט זי אפליגען און קארטשען זיך פון די שרעקליכע שמערצען. ער אבער, בוש, וועלכער האט איהר אנגעשטעקט מיט דער שרעקליכער קראנקהייט און וועלכער האט גוט געוואוסט די אורזאך פון דער קראנקהייט, איז געלאפען צו דאקטוירים, ווען מען האט איהר געהיילט נאר אלס א נערווען־קראנקע מיט קאלטע וואנעס און דערמיט נאך מעהר פערשטארקט די וועהטאגען. ער האט אויך געשוויגען, ווען איהר גאנצער רוקען איז בעדעקט געווארען מיט וואונדען פון דעם, וואס איין דאקטאר האט איהר געהיילט כלומרשט פון סוכאטעס.

„דריי יאהר צייט האט דארא אזוי געליטען פון שרעקליכע וועהטאגען. די קראנקהייט האט געמאכט פון איהר א תל. און דאן האט בוש בעשלאסען פטור צו ווערען פון איהר. בוש האט אויסגעטראכט א „קולטורעלען" מיטעל ווי אזוי פטור צו ווערען פון איהר. ער לאזט איבער אויפ'ן טיש דאס טאג־בוך, אין וועלכען ער בעשרייבט מיט אלע עקעלהאפטע איינצעלהייטען די פערהעלטענישען, וואס ער האט מיט פערשידענע אנדערע פרויען. ווען דארא פאלט אין חלשות און פאנגט זיך אן שלאגען מיט'ן קאפ אן איזערנעם בעטעל, ליגט בוש אוועק א רעוואלווער אויפ'ן טיש און אליין געהט ער אוועק פון הויז. דארא אבער האט נישט געוואלט בעגעהן זעלבסטמארד, האט בוש בעשלאסען דאן צו פערשפארען איהר אין א משוגעים־הויז. ער האט איהר פערנארט אין א שפיטאל פאר גייסטיג־קראנקע און דארט האט מען איהר פערשפארט אין א צימער צוזאמען מיט משוגעים. אין דריי וואכען ארום איז איהר אבער דורך א צופאל געלונגען צו ענטלויפען פון דארט. און גראד אין דער זעלבער צייט האט בוש אפגעדרוקט אין א קאמוניסטישע צייטונג אנ'ארטיקעל וועגען גומילעווסקי'ס ראמאן „דאס הינטישע געסעל", אין וועלכען ער האט געשריבען:

„גומילעווסקי האט אויסגעקליבען פאר זיין ראמאן נאר די פסיכיש און גייסטיג קראנקע סטודענטען, פונקט ווי אלע אונזערע סטודענטען, וואלטען ווירקליך געווען פערזונקען אין די קאשמארען פון טאג־טעגליכען לעבען, פונקט ווי אונזער גאנצער לעבען וואלט בעשטאנען נאר פון דער געשלעכטס־פראגע און פון דער טיפער, ליכטיגער און הערליכער ליבע וואלט געבליבען נישט מעהר ווי די הוילע פיזיאלאגיע (די געשלעכטליכע בעציהונגען). דאס איז נישט אמת! דאס איז פאלש. אויך פאר דער סטודענטישער יוגענד האבען נישט אויפגעהערט בליהען די בלומען פון דער שעהנער ליבע. אויך זיי האבען ליב, אז די ליבע זאל בעגלייט ווערען מיט בלומען און מיט געזאנג פון דעם נאכטיגאל".

„אין מאי, 1927, האט דארא אויסגעפונען די אורזאך פון איהר קראנקהייט און ערשט אין אקטאבער 1927 האבען דארא'ס חברים און חברטעס, וואס האבען די גאנצע צייט געלעבט מיט איהר אין איין הויז, אויסגעפונען אלע שרעקליכע איינצעלהייטען פון איהר לעבען און זיי האבען אנגעקלאגט בוש'ען אין דער קאמוניסטישער פארטיי, און ערשט איצט האט מען בוש'ען אויסגעשלאסען פון דער פארטיי.

„פארוואס", פרעגט די „קאמסאמאלסקאיא פראוודא", „האט זיך דארא'ס פראצעס געצויגען גאנצע פיר מאנאטען? ווארום איז דער פראצעס פערהאנדעלט געווארען אין איהר אבוועזענהייט? ווארום האט מען נישט בעשטראפט די יעניגע, וואס האבען בוש'ן געהאלפען צו פערשפארען דארא'ן אין א משוגעים־הויז? און ווארום טוט מען גארנישט אום אויסצוראטען די פארטיי־ארגאניזאציעס פון אזעלכע בושעס?".

——:0:——

לאדז
1 אפריל 1928

דאס לאדזער לעבען

לאדז
1 אפריל 1928

אפריל
זון-אויפגאנג 5.8
זון-אונטערגאנג 5.45
לענג פון טאג 11.57

1
זונטאג,
י"א
ניסן תרפ"ח

רעגיסטראציע פון קינדער אין שול-עלטער.

(—) אין שטאט זענען פונאנדערגעקלעבט גע־וואָרען פלאקאטען וועגען צוזאמענשטעלען רשימות פון די קינדער אין שול-עלטער. אלע הויז-בעזיצער דארפען צושטעלען די רשימות פון קינדער, וואָס זענען געבוירען געוואָרען אין די יאָהרען 1921, 1920, 1819, 1918, 1917, 1916, 1915, 1914, און וואוינען אין זייערע הייזער.

בלאנקעטען אויף אויסצופילען בעקומט מען אין די ענטשפרעכענדע פאָליציי-קאָמיסאַריאַטען. אויסגעפילטערהייט דארפען זיי אָפגעגעבען ווערען ביז'ן 11. אפריל. אויב אינ'ם הויז וואוינען נישט קיין קינדער, וואָס זענען געבוירען אין די אויס־גערעכענטע יאָהרען, דארף מען דאָך די פאָרמולאַ־רען אָפגעבען אין פאָליציי-קאָמיסאַריאַט מיט אַנ'־צנטשפרעכענדער צושריפט.

שטאָט-ראַט.

(—) היינטיגע וואָך וועלען פאָרקומען צוויי זיצונגען פון שטאָט-ראַט. אויף די זיצונגען וועט צוו. אנד. שוין בעטראַכט ווערען דער בודזשעט אויפ'ן 1928|9 נאָכדעם וועלען זיך אָנהויבען די יו"ט-פעריען, וועלכע וועלען בלייבען ביז העלפט אפריל.

סטאַטיסטיק
פון ארבייטסלאזע אין לאדז.

(—) די פאָריגע וואָך זענען אין לאָדז געווען פערעגיסטרירט 19,156 ארבייטסלאָזע, שטיצע האָ־בען גענומען 11,847 פון דעם 8475 פון ארבייטס־לאָזען פאָנד און 3422 פון מלוכה-פאָנדען, גייסטי־גע ארבייטסלאָזע האָבען גענומען אונטערשטיצונגען 1266, פון דעם דרינגענדע אונטערשטיצונגען — 1130.

אין פערלויף פון דער וואָך האָבען פערלוירען זייער ארבייט 407 ארבייטער, בעקומען ארבייט האָבען 357, ארויסגעשיקט אויף ארבייט זענען געוואָרען 137. אין אמט זענען פערהאן 87 פרייע פלעצער.

אַפטייקען
היינטיגע נאַכט-דיזשורען.

(ב) ג, אנטאנעוויטש (פאַביאַניצקא 50) ק. ראדזשינסקי (פיעטריקאָווער 164) וו. סאָקאָלעוויטש (פזשעיאזד 19) ר. רעמבעלינסקי (אנדזשעיא 26) י. זונדולעוויטש (פעטריקאָווער 25) מ. קאספער־קעוויטש (זגערזשער 54) ס. טראווקאָווסקי (בזשע־זינער 56).

אַ נייע טראַמוויי-ליניע

(—) נאָך די יו"ט וועט מען אָנהויבען אדורכ־פיהרען א נייע טראמוויי-ליניע פון קילינסקי אויף באפיורקאָווסקי.

עלעקטרישע זייגערס.

(—) דאָס באהן-מיניסטעריום האָט ארויסגע־געבען א פעראָרדנונג, אז אין אלע וואקזאלען און אין די וואגאָנעס זאָלען אריינגעשטעלט ווערען עלעקטרישע זייגערס.

פערכאפט געלד און ענטלאפען

דער אינהאבער פון דער פירמע „אינטערנא־ציאָנאלער אינספעקטאָראט פון לאנדווירטשאפטס־מאשינען" (קאָנסטאנטינער 78) ה' יאן באבינסקי האָט געמאָלדען אין אויספאָרשונגס-אמט, אז זיין אנגעשטעלטער סטעפאן יאנישעווסקי (באלוטער מארק 6) האָט איינקאסירט ביי קליענטען געלט און און איז פערשוואונדען. די פאָליציי זוכט דעם תבשיט.

פראסטיטוטקע
אדער אנשטענדיג מיידעל ?
„מיידלעך אונטער דער קאנטראָל"
קירצליך אין CZARY קירצליך אין CZARY

על חג הפסח
עמפפעהלען מיר זעמטליכע
שאקאלאדען ווי אויך צוקערוואַרג אין גרויסען אויסוואַהל
PLUTOS
אָפטיילונג פאַר דעטייל-פערקויף
ŁÓDŹ
Piotrkowska 53,
telefon 12-35,

וועגען די געענדערטע האנדעלס-שעה'ן.

(—) אין מיטוואָכדיגען נומער פון „נייעם פאָלקסבלאַט" האָבען מיר געבראַכט די נייע פער־אָרדנונג פון מלוכה-פרעזידענט וועגען די האנדעלס־שעה'ן. לויט דער דאָזיגער פעראָרדנונג וואָס איז אָפגעדרוקט געוואָרען אין „דזענניק אוסטאוו" נו־מער 38, איז דער האנדעל מיט פרוכטען, זיסיג־קייטען, סאָדע-וואסער אין די געוועלבער און אין גאַס, זומער, ערלויבט ביז 9 אין אָוונט. ביז איצט פלעגט ער זיין ערלויבט ביז 11 א זייגער.

א דעלעגאציע פון קליינהענדלער האָט זיך דעריבער געוועגדעט צום האנדעלס-מיניסטעריום אין דאָרט איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אז ס'איז געשעהען א טעות. אויף דער זיצונג פון מיניסטאָ־רען-ראַט איז די האנדעלס-צייט פעסטגעשטעלט געוואָרען פון 1. אָקטאָבער ביז'ן 1. אפריל פון 7 פריה ביז 8 אין אָוונד אויך אין די זונטאָג-טעג אין חגאות.

די דאָזיגע אויסבעסערונג וועט אָפגעדרוקט־ווערען אינ'ם נאָהענטסטען נומער פון „דזשענניק אוסטאוו".

קאַנאַליזאַציע-ארבייט בעגיט.

(מ) היינטיגעס יאָהר וועט די קאנאליזאציע־אָבטיילונג אָנהויבען ביי דער נאָווא-טאָווארָאווא גאַס בויען א קאָלעקטאָר אויף אָבצופיהרען דאָס וואַ־סער פון 3-טען טייל פון שטאָדט.

לויט'ן קאנאליזאציע-פ ר אָ י ע ק ט זאָלען פונ'ם דאָזיגען ראַיאָן צווישען אנדזשעיא־פזשעיאזד און קאָנסטאנטינער-פאָמאָרסקא. די וואַ־סערן אייגפליסען אינ'ם אלגעמיינעם קאנאל, וועל־כער וועט זיך אָנהויבען פונ'ם קאָלעקטאָר אויף קאַ־ראָלעוו און וועט זיך ציהען אויף צפון פאַראַלעל מיט'ן פלאנט פון דער קאָלישער באהן ביז צו דער ציגעל-גאַס. דער קאנאל האָט געזאָלט אדורכגעהען די געפלאנטע נאָווא-טאָווארָאווא גאַס. די פראגע וועגען אויסקויפען די פלעצער ציהט זיך שוין זייט 1921 יאָהר. די קאנאליזאציע גייט, וואָס איז אויס־געפערטיגט געוואָרען, אין דעם טייל שטאָדט, קאָן נישט אָנהויבען פונקציאָנירען, ווייל ס'איז נישטאָ קיין אויסגאנג צום קאָלעקטאָר אויף דער קאראָלע־וווער גאַס.

די קאנאליזאציע-אָבטיילונג האָט זיך דעריבער געוועגדעט צו די ה"ה: נעסטלער און פערענבאַך, קאראָל בעניך, טיטצער, פ. קינדערמאָן, מארקוס קאָהן און צו דער לאָדזער עלעקטראָווניע, אז זיי זאָלען דערלויבען דערווייל צו בויען דעם קאנאל אויף זייער גרונט, נישט וואַרטענדיג ביז ס'וועט פערענדיגט ווערען די פראָצעדור פון אויסקויפען די דאָזיגע פרייע פלעצער דורך דער שטאָדט.

די ווענדונג איז אָנגענומען געוואָרען, און היינטיגען סעזאָן וועלען די קאנאליזאציע-ארבייטען אין דעם ראַיאָן געוויס פערענדיגט ווערען.

ארעסטירט קאסע-ברעכער

דער אויספאָרשונגס-פאָליציי האָט זיך איינגע־געבען צו ארעסטירען א בעוואוסטען פראָפעסיאָנאל קאסע-ברעכער נתן קנישינסקי. אין דער וואוינונג ביי קנישינסקי האָט מען, בעת דער רעוויזיע גע־פונען אויך א טייל פאפירען און אקציעס, וואָס שטאמען פון רויב-אָנפאל אויף דער באנק אודזשא־לאָווי (מאָניושקי 10).

די אויספאָרשונג האָט פעסטגעשטעלט, אז קנישינסקי, וועלכער וואוינט איצט אין לאָדז אלס „ליטישער מענש" אינדוסטריעלער, פאבריקאנט (ער פערמאָגט אַנ'אייגענע וועבעריי אויף וועגנערס־גאַס) איז שוין לאנג בעוואוסט דער לאָדזער פאָ־ליציי אלס רויבער-פאכמאָן. מיט א פאָר יאָהר צו־ריק האָט ער זיך „פערשיט" ביי עפיס א שטיקעל ארבייט און ער איז נעלם געוואָרען פונ'ם היגען האָריזאָנט אויף א שטיקעל צייט. נאָכדעם איז ער צוריקגעקומען, געקויפט דאָס פאבריקעל, געדינגען א פרעכטיגע דירה און זי פראכטפול אויסמעבלירט און גלייכצייטיג אָרגאניזירט א באנדע פון קאסע־אויפברעכער און רויבער, וועלכע האָבען אדורכגע־פיהרט איינעגע רויב-אָנפאלען אויף פערשידענע בענק און גרעסערע פירמעס.

די ווייטערדיגע אויספאָרשונג ווערט געהאל־טען בסוד, ווייל עס דאַרפען נאָך ענטדעקט ווערען איינעגע מיטגלידער פון דער רויבער-באנדע.

(—) אין דער לעצטער צייט האָט זיך אין לאָדז פערגרעסערט די צאָהל איינברוכען אין גע־שעפטען און באנקען. אין פעברואר האָבען זיך גנבים אריינבעקומען אין מאנופאקטור-געשעפט פון ה' שיקער אויף פאָלנאצנא 4 אויסגעהאקט די טיר און ארויסגענומען א גרעסערע צאָהל שטיק מאנו־פאקטור-סחורות. די פאָליציי האָט נאָך אַנ'ענערגי־שער אקציע געפונען די גע'גנבעטע סחורות אין א יאטקע פון א געוויסען אייזיק יאקובאָוויטש (זשגאָוו־סקא 103. די סחורות זענען דערקענט געוואָרען דורך די אייגענטימער און יאקובאָוויטש האָט זיך מודה געווען. ער איז ארעסטירט געוואָרען.

אין פעברואר איז אויך פאָרגעקומען אַנ'איינ־ברוכס-גנבה ביי דער עקספעדיציע פירמע רובינ־שטיין און קאמפ. (פיעטריקאָווער 85) די גנבים האָ־בען זיך אריינגעקריגען אין קעלער דורכגעהאקט א לאָך אין סופיט און זיך אריינבעקומען אין לאגער, ארויסגעשלעפט ביז צוואנציג שטיק סחורה און זע־נען נעלם געוואָרען. די טעג איז ענטדעקט געוואָ־רען א פאסער, ביי וועלכען מ'האָט געפונען פיל פון די גע'גנבעטע זאכען. בעת'ן פערהער איז גע־לונגען פעסטצושטעלען, אז דער איינברעכער איז געווען דוד אלטמאן (נאפיורקאָווסקי 3). מ'האָט איהם ארעסטירט.

—:o:—

א פוטער און „בריליאנטען"
אוועקגענומען א פוטער און וואָס דאָס לערן-יונגעל דערציהלט.

די פירמע „שווארצמאן און גרינשפאן" (פיעט־ריקאָווער 17) האָט בעקומען פון א קליענט אי־בערצומאכען א פוטער. די פירמע האָט געשיקט מיט א לערן-יונגעל דאָס פוטער צו א שניידער אויף לוטאמירסקא-גאס. אויפ'ן וועג האָט דאָס יונ־געל בעגעגענט 2 זעהר אנשטענדיג בעקליידעטע יונגע-לייט, וועלכע האָבען איהם פאָרגעלעגט א געשעפטעל: די יונגעלייט האָבען „בריליאנטען" צו פערקויפען, אָבער זיי קענען נישט אריינגעהן צום יובילער. דאָס יונגעל דאַרף, אלזאָ, אריינגעהן מיט די „בריליאנטען" צום יובילער, ער וועט פער־שטעהט זיך, בעקומען גוט בעצאָהלט פאר זיין טרחה. דאָס פוטער האָבען גענומען דערווייל האל־טען די יונגעלייט.

דאָס יונגעל איז מסכים געווען, אריינגעגאַנ־גען פערהאנדלען די „בריליאנטען". עס פערשטעהט זיך, אז פון דעם „בריליאנטען"-געשעפט איז גאָר נישט געוואָרען. ווען אָבער דאָס יונגעל איז ארויס־געקומען איז פון די 2 יונגעלייט מיט'ן פוטער קיין זכר נישט געבליבען.

מיט דער געשיכטע, וועלכע איז הגם נישט אינגאנצען קלאָר, האָט זיך פעראינטערעסירט די פאָליציי.

—:o:—

„BLASKOLIN"?

שוין פון לאנג זוכט מען א מיטעל, וועלכעס זאל קענען די זייף, א הויז דער שטענדיגער אייגענשאפט, צו רייניגען שמוץ אויך האבען די אייגענשאפט פון פעטס־צולאזן. אלע פרובען אין דער ריכטונג חי צוצוגעבען צו דער זייף טערפענטין, בענזין בענזאל, טעטראכלאר א.ז.וו. האבען נישט געגעבען די נויטיגע רעזולטאטען. די אלע אויבענדערמאהנטע סובסטאנצען האבען שנעל אויסגעדעמפט און דעריבער האט די זייף פערלוירען די פעהיגקייט צו צולאזען די פעטסען.

ערשט די נייע ערפינדונג, געשיצט אויף די לעצטע וויסענשאפטליכע דערגרייכונגען, האט געגעבען די מעגליכ־קייט צו בעהאלטען א שטענדיגע פערבינדונג מיט געוויסע בענזאל-טיילען.

די זייף, געשיצט אין פאטענט-אמט אויף נומער 7934 האבען מיר אנגערופען

„BLASKOLIN"

"Blaskolin„ האט אלע אייגענשאפטען פון דער בע־סטער זייף מיט די ריינוגונגס-אייגענשאפטען פון בענזין.

"Blaskolin„ וואשט און רייניגט די פערפעטסטע־מאטעריאלען און וועש.

"Blaskolin„ וואשט און רייניגט די דעליקאטעסטע וואל, בוימוואל, זיידענס, ווייסע און קאלירטע צייגען אהן שום שאדען פאר דעם צייג און קאלירען.

"Blaskolin„ בעזיצט א ספעציעלען גערוך פון צו־לייזונגס-מאטעריאלען, וועלכע גיהען ארויס אין זיין צוזא־מענשטעל. דער גערוך גיהט נישט אריין אין די געוואשענע זאכען.

"Blaskolin„ איז די מאסט עקאנאמישסטע זייף ¾ פון "Blaskolin„ פערטרעט איין פונט פון דער בעסטער זייף אין פאלען פון שטארק פערפעטסטע וועש, דארף מען די וועש איינווייקען אין די געדיכטע מידלינגס פון „בלאס־קאלין", צומארגענס איבערוואשען אויפ'ן איינפאכסטען אופן מיט דער „בלאסקאלין"-זייף.

ווער עס פראבירט איין מאל די זייף "Blaskolin„ וועט אויף שטענדיג אוועקווארפען אלערליי אנדערע וואש-מיטלען.

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna
„BLASK", Sp. Akc.
POZNAŃ, Aleje Marcinkowskiego № 5.
Przedstawiciel:
J. ORDON, Łódź, Lipowa 47

מיסט-קויבערס אין די גאסען.

(אב) נישט קוקענדיג אויף די שטרענגע פער־אָרדנונגען פון מיניסטער סלאוואָי - סקלאדקאָווסקי וועגען ריינקייט פון שטאָדט, זענען נאָך אין לאָדז ביז איצט נישט איינגעפיהרט אויף די גאסען מיסט־קויבערס.

ווי מיר דערוויסען זיך האָט דער מאגיסטראט שוין בעשטעלט א גרעסערע צאָהל מיסט-קויבערס, וועלכע וועלען אוועקגעשטעלט ווערען אויף פער־שידענע פונקטען פון שטאָדט אויף די גאסען.

שטרייק אין ברויערייען.

(—) פרייטאָג האָבען פערשטרייקט 400 ארביי־טער, וואָס זענען בעשעפטיגט אין די לאָדזער ברוי־ערייען.

מיט א צייט צוריק האָבען די ארבייטער אין די ברויערייען געשלאָסען ביים ארבייטס-אינספעק־טאָר אַנ'אָפמאך מיט די ברויעריי אייגענטימער, אז די לוינען וועלען רעגולירט ווערען לויט די לוין־הוספות פון די טעקסטיל ארבייטער. אזוי ווי די ברויעריי-אייגענטימער האָבען דעם אָפמאָך נישט בע־האלטען, איז ערקלערט געוואָרען א שטרייק. די ברויעריי פון קיילעך איז נישט צוגעשטאנען צום שטרייק. די שטרייקענדע ארבייטער זענען דאָן אוועק אין דער פאבריק און בעוואויגען די ארבייטער צוצושטעהען צום שטרייק.

מאַניפעסט פון ל'אָדזער יודישע פאַבריקאַנטען

וועגען אָננעהמען אין די פאַבריקען יודישע אַרבייטער.

נעכטען אין אָוונט איז אין קאַבינעט פון דיר. אייטינגאָן פאָרגעקומען אַ גרויסע קאָנפערענץ וועגען אַ זעהר וויכטיגען און אַקטועלען ענין. ס'האָט זיך געהאַנדעלט וועגען דער פראַגע פון אַננעהמען יודישע אַרבייטער אין די מעכאַנישע פאַבריקען.

אין דער קאָנפערענץ האָבען אַנטיילגענומען די יודישע פאַבריקאַנטען: י. מ. וואָידיסלאַווסקי ראַטסמ. ביאַלער, ראַטמ. מינצבערג, סענ. בודזינער, אַ. קעסטענבערג, דאָזאָר לייזער פליוואַצקי, פאָרטרעטער פון י. ק. פּאָזנאַנסקי, (דיר. לעווענשטיין) און דער ווידזעווער מאַנופאַקטור (דיר. מאַקס קאָהן) פאָרטרעטער פון „אָרט" פאַוסט און ד"ר ווישעוויאַנסקי א. א.

ס'האָבען אויך אַנטיילגענומען פאָרשטעהער פון יודישען טעקסטיל-אַרבייטער-פעראיין די פרנסים מאָרגענטאַלע און ציטרינאָווסקי.

פּרנס י. מ. וואָידיסלאַווסקי האָט געהאַלטען אַנ'אויספיהרליכען רעפעראַט, אין וועלכען ער האָט אָנגעוויזען, אַז ס'איז שוין די העכסטע צייט, אַז די יודישע פאַבריקאַנטען זאָלען אויפהערען צו באָיקאָטירען די יודישע אַרבייטער, וועלכע ווערען אַרויסגעוואָרפען פון זייערע אַרבייטס-פּאָזיציעס. ער האָט אויפגעפאָדערט אַלע יודישע פאַבריקאַנטען איינציגוויין אָנצוהויבען אַריינפיהרען יודישע אַרבייטער אין זייערע פאַבריקען. אין דער דיסקוסיע האָבען אַנטיילגענומען כמעט אַלע אָנוועזענדע, וועלכע האָבען זיך אַרויסגעזאָגט אין זעלבען זין. צום סוף איז איינשטימיג אָנגענומען געוואָרען דער פאָרשלאַג פון דיר. מאַקס קאָהן, אַז ס'זאָל געוועהלט ווערען אַ קאָמיסיע, וועלכע זאָל אויסאַרבייטען אַ פייערליכען מאַניפעסט צו אַלע יודישע פאַבריקאַנטען וועגען דעם ענין דער מאַניפעסט וועט די נאָהענטסטע טעג פערעפענטליכט ווערען. פּרנס מאָרגענטאַלער האָט דערויף געדאַנקט די פאַבריקאַנטען פאַר זייער איידעלע איניציאַטיוו.

מען וועט קאָנטראָל'רען די באַלקאָנען

(—) אַ קאָמיסיע פון מאַגיסטראַט וועט נאָכקאָנטראָלירען די באַלקאָנען און געזימסען אין שטאָט. אויב זי וועט פעסטשטעלען, אַז זיי זענען נישט אין אָרדנונג, וועט מען פאָראָרדנען באַלד דורכפיהרען אַ רעמאָנט.

בעפאַלען ביינאַכט

(—) יאַן מיאַטשערעק (כאַבערסקאַ 18) איז געהענדיג אַהיים, בעפאַלען געוואָרען ביינאַכט פון 2 מעסער שטעכער און בעקומען עטליכע וואונדען אין קאָפּ. די פּאָליציי האָט אַרויסגערופען פּאָגאָטאָוויע, וועלכע האָט מלעטשאַרעקן אין אַ שווערען צושטאַנד אָפּגעפיהרט אין פּאָזנאַנסקיס שפּיטאָל.

1000, אָדער 100 זל. ?

(—) ווי מיר האָבען מיטגעטיילט האָט זיך דער לייטער פון פּאָסט-אַמט געווענדעט צום-ראַבינאַט אַז ער זאָל ווירקען אויף אַ געוויסען אייביקשיק, וועלכען מ'זאָל האָבען על פי טעות אויפ'ן פּאָסט-אויסגעצאָהלט 1,000 זל. אַנשטאָט — 100, ער זאָל צוריקצאָהלען דעם בעטראַג. ווי ס'זעהט אויס, האָט די ווענדונג קיין פּעולה נישט געהאַט. דער פּאָסט-דירעקטאָר האָט דעריבער דעם ענין איבערגעגעבען אין געריכט.

נתן נטע חלפי ז"ל

נעכטען איז אין אונזער שטאָדט אין עלטער פון 46 יאָהר געשטאָרבען דער היגער אָנגעזעהענער טוער נתן נטע חלפי ז"ל. דער פערשטאָרבענער איז אין פערלויף פון 20 יאָהר געוועזען איינער פון די טעטיגסטע מיטגלידער אין „חסד-של-אמת", „נושאי המטה" און „לינת-החולים".

דער טויט פון דעם יונג-פערשטאָרבענעם כלל-טוער האָט אַרויסגערופען אַנ'אויפריכטיגען טרויער אין די היגע יודיש-געזעלשאַפטליכע קרייזען.

ת'נ'צ'ב'ה'.

„דער מענש אָהנע הענד"

אין קינאָ „טשאַרי".

דאָס דערמאָנטע בילד, וואָס ווערט איצט דעמאָנסטרירט אין „טשאַרי" איז אַנ'ערנסטע דראַמע מיט אַ פּרעכטיגער אויסשטאַטונג רעזשי און שפּילען פון די אַקטיאָרען

דער ערנסט-טענדענציאָנעלער אינהאַלט האַלט דעם צושויער די גאַנצע צייט אין שפּאַנונג. די הויפּט-ראָל שפּילט דער בעקאַנטער אַרטיסט יונאַש סטעמפּאָווסקי.

פּרין - אַקאַדעמיעס.

מיטוואָך ד. 11. אַפּריל וועט אין פילהאַרמאָניע פאָרקומען אַ פּרץ-אַקאַדעמיע. אין דער אַקאַדעמיע וועלען זיך בעטייליגען די ה"ה זרובבל, דיכטער משה בראָדערזאָן א. אַנד. איג'ם קאָנצערט-טייל וועלען זיך בעטייליגען בעקאַנטע לאָדזער קינסטלער.

מאָנטאַג ד. 9. אַפּריל וועט אין „ארדט" פאַרקומען אַ פּרץ-אַקאַדעמיע.

מעלדונגען.

אכטונג לוין-וועבער!

די אַלע וואָ סוּעבען ביי דעם היינטיגען טאָג מיטגלידער פון לוין-וועבער מייסטער-פעראיין בושע זשינער נומער 7, דאַרפען קומען היינט, זונטאָג ד. 1-טען אַפּריל 730 אין אָווענד אין פעראיין אין צוזאַמענהאַנג מיט דער פּסח-אַקציע 402
מיט אַכטונג די פערוואַלטונג.

פּועלי-אמוני-ישראל לאָדז וסביבתה.

מיר מעלדען דערמיט, אַז די אַלע רעגיסטרירטע חברים זאָלען קומען אָפּנעהמען די פאַר זיי בעשטימטע סומע. די חברים מיטגלידער, וואָס האָבען נאָך נישט בעוויזען זיך צו רעגיסטרירען קענען עס נאָך טוען היינט און מאָרגען פון 8 ביז 10 אָוונט.

רעגיסטרירען — נאָר מיטגלידער פון פּא"י.

די סאָציאַלע הילף-קאָמיסיע
90⅌ פּועלי-אמוני-ישראל.

האַפערמעהל איז דאָס פאָלקסטימליכע נאַהרונגס-מיטעל.

עס פעראייניגט אין זיך אין אַ לייכט פערדויערליכע פאָרם פעטיגקייט, אייוויים קוילענהידראַטען, לעציטינפאָספאָר, קאַלך-זאַלץ און אייזען. דאָס זיינען אַלץ נאַהרשאַפטען, וועלכע בויען אויס דעם כח פון מענשען.

קנאָר האַפערמעהל איז די בעסטע נאַהרונג שוין פאַר קינדער צו דער זויג-מילך, מוטערס, ראָקטוירים און העבאַמעס בעשטעטיגען דאָס שטענדיגע פערהיט פון קראַנקהייטען פון די קישקעס און פערשנעלערט מיט דעם בעסטען ערפאָלג די בילדונג פון בלוט, מוסקולן, ביינער פון ציין. דאָס נאַטור-ריינע קנאָר-האַפערמעהל שטאַרקט אויך קראַנקע און רעקאָנוואַלעסצענטען, זויגענדע מוטערס און ערהאָלונגס-בעדערפטיגע.

קנאָר-האַפערמעהל שמעקט אַלעמען און ביי אַלעמען ווירקט די ראָזינע שפּייז אַלס די איינציגע גרונדלאַגע פאַר אַ נאַטירליכע און געזונדע ערנעהרונגס-ווייזע עס גילט פאַר אַ קרעפטיגע און גוט-שמעקענדיגע שפּייז. — די פירמע ר. ה. קנאָר אַקצ. געז. היילבראָן א. נ. צושיקט צו יעדען פוילשטענדיג אומזיסט אַ בראָשור וועגען זויגלינגס-פלעגע און ערנעהרונג, די בראָשור בעווייזט אין אַ לייכט-פערשטענדיגער פאָרם דעם ווערט פון קנאָר-האַפערמעהל.

Dr. RACHELA LEWI

[illegible]

א גרויסע בוי-קאַטאַסטראָפע

צום גליק איז די אַרבייטער געלונגען צו בעצייטענס זיך אַרויסצוראַטעווען

(—) ס'איז נאָך נישט פערשוואונדען דער אָפּקלאַנג פון דער מורא'דיגער בוי-קאַטאַסטראָפע אין וואַרשאַ, וועלכע האָט געקאָסט דאָס לעבען פון עטליכע מענשען און שוין האָבען מיר צו נאָטירען אַ בוי-קאַטאַסטראָפע פון גרויסען פערנעהם, וועלכע איז אָבער על-פי-נס אַדורכגעגאַנגען אָהן מענשליכע קרבנות.

פרייטאָג אינדערפריה ווען די אַרבייטער פון דעם הויז, וואָס מען בויט אויף אַלעיאַ 1. מאַי 40, זענען געקומען צו דער אַרבייט האָבען זיי בעמערקט אויף דער מיטעל-וואַנד עטליכע לאַנגע און גרויסע שפּאַלטען. זיי האָבן אַלאַרמירט דעם מייסטער, וועלכער האָט בעפוילען תיכף די וואַנד צו שטעמפּלען. ד. ה. אונטערשפּאַרען. די אַרבייטער האָבען טאַקע אָנגעהויבען צו טון די דאָזיגע אַרבייט, ווי פּלוצלונג אַרום האַלב 4 נאָכמיטאָג האָבען זיי דערהערט פון פירטען שטאָק אַ קראַכען פון די בעלקעס. ס'איז באַלד געגעבען געוואָרען אַ בעפעהל, אַז אַלע אַרבייטער זאָלען פערלאָזען דעם בוי און אין עטליכע מינוט האָט זיך דערהערט אַ מורא'דיגער קנאַל, וועלכער האָט אָפּגעהילכט אין דער גאַנצער געגענד. נאָכדעם ווי דער רויך און דער געוואַלדיגער שטויב איז אַריבער האָט מען בעמערקט, אַז ס'האָט זיך איינגעריסען פון דער מיטעלוואַנד אַ פּילאַר, וועלכער האָט זיך אָנגעשפּאַרט אין דער גיבעל-וואַנד. פאַלענדיג האָט דער פּילאַר מיטגעריסען אַלע בעלקעס, טרעגערס און שטיק פון פירטען שטאָק. דאָס אַלץ איז אַראָפּגעפאַלען אויף דר'ערד. ווען די אַרבייטער וואָלטען נישט פריהעראויס געוועזען פערלאָזען דעם בנין, וואָלט זיי געטראָפען אַנ'אומבעדינגטער אומגליק.

באַלד נאָך דער קאַטאַסטראָפע איז אַלאַרמירט געוואָרען די זיכערהייטס-מאַכט, וועלכע האָט אָפּגעצוימט די גאַס וואו די קאַטאַסטראָפע איז פאָרגעקומען, אָפּגעשטעלט דעם ראַד-פערקעהר און אָוועקגעשטעלט אַ וואַך ביז די ענטשפּרעכענדע קאָמיסיע וועט בעזיכטיגען דאָס אָרט פון דער קאַטאַסטראָפע.

וועגען דער סיבה פון דער קאַטאַסטראָפע געהען אַרום פערשידענע השערות: לויט איין ווערסיע איז די קאַטאַסטראָפע פאָרגעקומען צוליב דעם, וואָס מ'האָט אָנגעהויבען צו מויערען דעם פונדאַמענט אין ווינטער און מ'האָט נישט אָנגעטראָפען אויפ'ן ריכטיגען גרונד. איצט ווען ס'איז געוואָרען וואַרימער, האָט דער גאַנצער בנין, וועלכער איז שוין געווען פערטיג ביז'ן 4-טען שטאָק, זיך אָנגעהויבען אַראָפּצוזעצען און די מיטעלוואַנד האָט זיך איינגעריסען. לויט אַ צווייטער ווערסיע האָט דעם פאַרטער און דעם ערשטען שטאָק געמויערט אַ שלעכטער מייסטער, וועלכער איז טאַקע דורך דעם בוי-אינזשעניער פערביטען געוואָרען אויף אַ אַנדערען. לויט אַ דריטער מיינונג איז דאָס בוי-מאַטעריאַל געווען אַ שלעכטעס. יעדענפאַלס איז די סיבה ביז איצט נאָך נישט פעסטגעשטעלט געוואָרען.

דער בנין געהערט צו ה' אברהם זילבערשאַץ פון ציגעל-גאַס 55, און די בוי-מייסטער—די פירמע רייכמעלד און דראַקאָווסקי. אויף דעם דאָזיגען בוי האָט אויך דער הויזבעזיצער בעקומען אַ גרעסערע הלואה פון „באַנק גאָספּאָדאַרסטוואַ קראַיאָוועגאָ".

נעכטען פאָרמיטאָג איז אויפ'ן אָרט פון דער בוי-קאַטאַסטראָפע אָנגעקומען דער אויבער-קאָמיסאַר ווייצער, פּראָקוראָר פייט, אויבער-קאָמיסאַר איזידאָרטשיק און אַנדערע מיטגלידער פון דער קאָמיסיע. ס'איז אַדורכגעפיהרט געוואָרען די ערשטע אויספאָרשונג, אַלס רעזולטאַט פון וועלכער ס'איז אַרעסטירט געוואָרען דער בוימייסטער ריינמעלד.

ווען די ידיעה פון דער קאַטאַסטראָפע איז אָנגעקומען אין דער בוי-אַבטיילונג פון מאַגיסטראַט, האָט דער לאַווניק איזדעבסקי דעלעגירט קאָמיסיעס אין אַלע נייע בויען, וועלכע ס'געפינען זיך איצט אין שטאָדט, כדי אַדורכצופיהרען אַנ'אינספּעקציע צי ס'דראָהט נישט אין ערגיץ קיין קאַטאַסטראָפע.

ווי מיר דערוויסען זיך וועט דעם קומענדיגען מאָנטאָג צוזאַמענגעשטעלט ווערען אַ קאָמיסיע פון פאָרשטעהער פון וואָיעוואָודזטווע, מאַגיסטראַט און פּאָליציי, וועלכע וועט אַדורכפיהרען אַ גענויע אינספּעקציע פון אַלע נייע בויען.

אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון וואוינונגס-קאָאָפּ. „פּאַרויס"

(—) שבת אין אָווענד איז אין איינגענעם לאָקאַל (בזשעזשינער 5) פאָרגעקומען די ערשטע יעהרליכע אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון די מיטגלידער פון וואוינונגער-קאָאָפּעראַטיוו „פּאַראויס". די פערזאַמלונג האָט געעפענט ה' משה קאַרפעל און אַלס פאָרזיצער איז געוועהלט געוואָרען דאָזאָר עדעלמאַן, וועלכער האָט פערבעטען אין פּרעזידיום די ה"ה: עמנואל וואָלינסקי, משה קאַרפעל, עפּשטיין פריילין און זלאָטניצקי. נאָכדעם, ווי ה' קאַרפעל גיט אַ קורצען איבערזיכט איבער דער ענטשטעהונג פונ'ם דירות-קאָאָפּעראַטיוו גיט אָב דעם טעטיגקייטס-בעריכט ה' וואָלינסקי. לויט'ן בעריכט זענען צום 1. יאַנואַר געווען 51 מיטגלידער וואָס האָבען איינגעצאָהלט 32.826 זל. פּאַיען. (איצט זענען שוין דאָ 85 מיטגלידער, וועלכע האָבען איינגעצאָהלט איבער 40.000 זל.) דער בילאַנס צום 1. יאַנואַר שליסט זיך מיט אַ סומע פון 117 טויזענד זל. דער קאָאָפּעראַטיוו פערמאָגט 2 בוי-פּלעצער — אויף בערעק יאָסעלעוויטש גאַס 16 און אויף לעשנאָ 40 — אויף בערעק יאָסעלעוויטש ווערט געבויט דאָס ערשטע הויז און אַנ'ערך אויף סוכות וועלען זיין פערטיג די ערשטע 30 וואוינונגען. אויפ'ן צווייטען פּלאַץ ווערט פּראָיעקטירט אַנ'אָפּיצינע מיט 2 פליגלען פון 2 שטאָק מיט טעראַסען. אויף לעשנאָ וועלען געבויט ווערען בלאָקהייזער מיט 40 וואוינונגען. אין 1928 י. זאָלען אויסגעבויט ווערען 120 שטובען. דער קאָסטען-אָנשלאַג בעטרעפט 700 טויזענד זלאָטעס. די נויטיגע הלואות זאָלען געשאַפען ווערען פון „באַנק גאָספּאָדאַרסטוואַ קראַיאָוועגאָ" און פון אויסלענדישע קוועלען. איין הלואה פון באַנק איז שוין בעשטעטיגט געוואָרען 190.000 זל. זי איז אָבער צו קליין און מ'וועט דאַרפען זיך בעמיהען וועגען ווייטערדיגע הלואות.

נאָכדעם ווי דער בעריכט איז בעשטעטיגט געוואָרען האָט ה' עדעלמאַן געהאַלטען אַ רעפעראַט וועגען דער דירות-קאָאָפּעראַציע אַלס מיטעל אין קאַמף פאַר בעסערע לעבענס-בעדינגונגען און ס'איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע צו פאָדערן פון דער רעגירונג און פון דער קאָמונאַלער מאַכט, אַז ביים פערטיילען די מלוכה בוי-קרעדיטען זאָלען די בוי-קאָאָפּעראַטיוון בעפאָרצוגט ווערען.

ס'זענען אָנגענומען געוואָרען אויסבעסערונגען צום סטאַטוט, אַז די טעטיגקייט פון קאָאָפּעראַטיוו זאָל פערברייטעט ווערען אויף דער גאַנצער לאָדזער וואָיעוואָודזטווע, אַז ביים קאָאָפּעראַטיוו זאָל קענען געשאַפען ווערען אַ לייה און שפּאַר-קאַסע פאַר די מיטגלידער א.א.וו.

דערביי איז מיטגעטיילט געוואָרען, אַז אין פּאַביאַניץ איז שוין געגרינדעט געוואָרען אַ פיליע פונ'ם קאָאָפּעראַטיוו, וואָס האָט שוין געקויפט אַ פּלאַץ, בעקומען בעשטעטיגט אַ הלואה און טרעט איצט צו צום בוי. אויך אין אַ רייה שטעלען ווערען געגרינדעט קאָאָפּעראַטיוון, וואָס וועלען זיך אָנשליסען אַלס פיליעס.

צום סוף איז געוועהלט געוואָרען אַ צענטראַל-פערוואַלטונג פון 5 פערזאָן, אויפזיכטס-ראַט פון 9 פערזאָן און בוי-פערוואַלטונגען צו 3 פערזאָן פאַר יעדען בוי-קאָמפּלעקט.

דער קאָאָפּעראַטיוו איז לעצטענס לוסטרירט געוואָרען דורכ'ן רעוויזיאָנס פערבאַנד און איז אָנגענומען געוואָרען אַלס גלייכבערעכטיגטער מיטגליד.

נאָכ'ן איבערצעהלען די שטימען האָט דאָס פּרעזידיום מיטגעטיילט אַז ס'זענען געוועהלט געוואָרען:

אין דער צענטראַל פערוואַלטונג 1) דר. ל. שיפּמאַן 2) משה קאַרפעל 3) ש. עדעלמאַן 4) עמנואל וואָלינסקי 5) מאַנעלע האָכמאַן

אַלס קאַנדידאַטען: 1) יעקב שולמאַן

אויפזיכטס ראַט:

1) ל. האָלענדערסקי 2) יחיאל שולמאַן 3 מ. פּעדער 4) ט. פריזאַנט 5) מ. קאַטשקע 6) י. דאָרן 7) מ. זלאָטניצקי 8) וועלוועל ברענער 9 מ. ציטרינאָווסקי.

בוי-פערוואַלטונגען: (בערעק-יאָסעלעוויטש 16)
1) משה קאַרפעל 2) י. ד. האַסקעלעוויטש 3) י. מ. לעוואָקאָוויטש

לעשנע 40 : 1) מ. האָכמאַן 2) ש. לעווקאָוויטש 3) פריילין.

Dr. med.

J. MANDELBAUM

Zawadzka 16a, tel. 27-52

ספּעציאַליסט פאַר אינערליכע
און נערוועו-קראַנקהייטען.
נעהמט אָן טעגליך פון 5 ביז 7 אָווענד.

פוילישע=ליטווישע אונטערהאַנדלונגען

האבען זיך פרייטאג אנגעהויבען אין קעניגסבערג.

קעניגסבערג, 31 (ספ. טעל.) שבת אין דערפריה איז קיין קעניגסבערג אָנגעקומען דער אויסערן-מיניסטער זאַלעסקי מיט דער פוילישער דעלעגאַציע. איהם האָבען אָפּגעוואַרט פאָרשטעהער פון דער דייטשע" מאַכט.

11 אַ זייגער איז מיניסטער זאַלעסקי אַוועק צו וואָלדעמאַראס און אָפּגעהאַלטען אַ קאָנפערענץ. באַלד דערויף האָט וואָלדעמאַראס רעוויזיטירט דעם מין. זאַלעסקי.

קעניגסבערג, 31 (ספ. טעל.) פונקט דריי פירטעל אויף פינף האָט דער וויצע-פרעזעס פון דער מזרח-פרייסישער רעגענץ ד"ר הערבסט געעפענט די ליטוויש-פוילישער קאָנפערענץ און געווינשען ערפאָלג אין דער אַרבייט.

דאַן האָט געהאַלטען אַ קורצע רעדע פרעמיער וואָלדעמאַראס, אויף וועלכער ס'האָט געענטפערט מיניסטער זאַלעסקי.

קאָוונאָ, 31 (אטע). אַרומרעדענדיג דעם פערלויף פון ערשטען טאָג אין די פויליש-ליטווישע אונטערהאַנדלונגען, שרייבען די צייטונגען, אַז די פוילישע דעלעגאַציע שפּילט אַן אַקטיווע ראָל. דאַגעגען די ליטווישע האַלט זיך אין פּאַסיוו.

קעניגסבערג, 31 (אטע). מיט גרויס אינטערעס ווערט ערוואַרט דער צווייטער טאָג פון דער פויליש-ליטווישער קאָנפערענץ. ס'וועט פעסטגעשטעלט ווערען דער טראַגראַם פון די אונטערהאַנדלונגען. די צדדים גרייטען צו פערשידענע פאָרשלאַגען.

קעניגסבערג, (אטע). אין די היגע אַלע דרוק-ערייען איז אויסגעבראָכען אַ שטרייק. היינט איז ערשינען נאָר איין בשותפות'דיגע צייטונג.

גרויס געשלעג אין ווארשא

בעת דער לויה פון די אומגעקומענע ביי דער בוי=קאַטאַסטראָפע

וואַרשא, 31 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) היינט איז פאָרגעקומען די לויה פון די 3 קרבנות, וועלכע זענען אומגעקומען בעת דער מורא'דיגער בוי-קאַטאַסטראָפע. דעפ. סיפּולאַ האָט אַרויסגעגעבען אַן'אויפרוף, אַז די אַרבייטער זאָלען זיך בעטייליגען אין דער לויה. אין דער לויה, וועלכע איז פאָרגעקומען אָהן גלחים, האָבען אַנטיילגענומען צעהנדליגער טויזענטער אַרבייטער, עס זענען געטראָגען געוואָרען רויטע פעהנער און ס'זענען געזונגען געוואָרען אַרבייטער-לידער. אין נאָמען פון שטאָט-ראָט האָט אויפ'ן צמענטאַזש גערעדט דעפּ. יאַוואָראָווסקי.

ווען דער עולם איז צוריקגעגאַנגען פון דער לויה איז אַ המון אָנגעפאַלען אויף די צוריקקעהרענדע אַרבייסער, ס'איז געקומען צו אַ גרויס געשלעג, ס'זענען פערהאַן זעהר פיל פערוואונדעטע, צווישען זיי 20 יודען, דעפ. ביטנער האָט בעקומען 7 וואונדען אין קאָפּ.

וואַרשא, 31 (טעלעפאָניש) די אַרעסטירטע אין צוזאַמענהאַנג מיט דער בוי-קאַטאַסטראָפע אינזש. ווייסבלאַט און ליכטענהיים זענען איבערגעפיהרט געוואָרען אין פּאַוויאַק. אינזש. ווייסבלאַט איז קראַנק און מ'האָט איהם אָפּגעפיהרט אין טורמע-שפּיטאַל.

ווי ס'האָט ערקלערט דער וויצע-פּרעזידענט באַגוצקי וועט די סיבה פון דער קאַטאַסטראָפע פעסטגעשטעלט ווערען דעם קומענדיגען מאָנטאָג.

16-טע מלוכה-לאָטעריע

5=טע קלאַס, 20=טער טאָג.

10.000 זל. נומער 5548

5.000 זל. – 18623 95115 99330.

3.000 זל. – 10866 38388 51116 98969 103060.

2.000 זל. – 7796 75001 82286 82450 122750.

1.000 זל. – 5762 9743 16462 19467 44261 63234 64214 83604 87814 92852 93883 96312 105412 106203 127889 128944 129650.

600 זל. – 6868 10644 11767 13099 30119 31083 34771 35526 39420 41671 47313 50710 54565 67069 69943 90615 101905 108600 126635 128200.

21=טער טאָג.

250.000 זל. נומער 29454.

10.000 זל. – 2727 59895 98862.

5.000 זל. – 7849 38906.

3.000 זל. – 37361 78466 89033.

2.000 זל. – 31703 42237 54262 79611 128155.

1.000 זל. – 21853 22719 27784 44397 35930 52980 61252 67827.

600 זל. – 23616 28187 37401 43851 46601 55067 67475 73945 77403 79071 91210 91730 110710.

„ארטט"

זאבאדניא 43.

אַרטיסטישער רעווי און קאַמער-טעאַטער אונטער דער לייטונג מ. בראַדערזאָן

לעצטע 2 טעג!

היינט זונטאג – 2 פאָרשטעלונגען: 8 און 10.15 אוונט

„מלוה מלכה"

1. פּראָלאָג
2. מלוה מלכה
3. זייגערל
4. שפּאַניש. סקעטש
5. כינעזיש. פעכער
6. בלינדע
7. קיישלען
8. מיין 1. דעפּאָזיטען
9. קאָנטאָניסטען
10. נאָך דער
11. גאָשציני דוואָר

אַנאָנס! דינסטאָג, מיטוואָך, דאָנערשטאָג, פרייטאָג און שבת, ווערט נישט געשפּילט.

ווילכטיג פאַר אַלע שפּילער!

זאָפּאָרטיגע אויסצאָהלונג פון זעמטליכע געווינסען ווי אויך אומזיסט נאָכזעהען פון אַלע טאַבעלקעס אין די קאָנטאָרען פון דער גרעסטער קאָלעקטור פון

ס. יאַטקאַ פּיעטריקאַווער 22 פּיעטריקאַווער 66

זאל פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20.

גאַסטראָלען פון די בעליבטע אַרטיסטען חנה לערנער און דוד זיידערמאַן

היינט זונטאג, דעם 1. אַפּריל, 9 אָוונט גרויסע פּאַפּול. פאָרשט. פון 1 ביז 2.50

די שעהנע קאָמישע פּיעסע מיט געזאַנג און טענץ

„מאשקע ווערט א כלה"

אין 3 אַקטען מיט פּראָלאָג: פון שטיינבערג. הויפּט-ראָלען: „מאשקע"—חנה לערנער; „וואַלאַדיאַ"—דוד זיידערמאַן. קופּלע „וואָס נעמט מען די מיידלעך פון אַמאָל" געזונגען דורך חנה לערנער.

ט'נעהמען אַנטייל פרויען: בעזמאַן, זעווקינאַ, מאַכאַראָווסקאַ, פאָדערמאַן. מענער: אַריעל, ראָזענבערג, בירנבוים, באַלבירסקי, האַמבורגער, מאַכאַראָווסקי, נייהויז, פּאָליאַנסקי, צווייליך. מוזיקאַלישע לייטונג: ל. זעלמאַן. טענץ איינשטודירט פון טאַנץ-מייסטער ב. לייבאָוויטש. אַדמיניסטר: א. בעזמאַן. ביהנע-לייטער: מאַכאַראָווסקי. בילעטען אין פילהאַרמ.-קאַסע.

אַנאָנס! די נאָהנסטע 2 פּרעמיערען: די יודישע שיקסע און סיידי, וואו קריכסטו

מודעה לאפרושי מאיסורא

1) לאָדזער מאַשין-מצות זענען חמץ גמור, און בכלל איז אויף מאַשין-מצות אַ איסור פון פאָריגע גאונים וצדיקים זצ"ל. 2) עס איז יעצט אין לאָדז אַ גרויסע פּירצה וואָס נישט יודען האָבען וויין-געשעפטען און שטעלען אַגאַנסען, אַז זיי האָבען וויין און מעד און אַנדערע משקאות כשר לחג הפסח, ברויך מען שטרענג נזהר זיין מ'זאָל נישט נכשל ווערען, ווייל אַ נישט-יוד אָדער אַפּילו אַ יוד וואָס האַלט אָפען דאָס געשעפט אין שבת האָט נישט קיין נאמנות אויף פסח, און אַ גאַנץ יאָהר איז זיין וויין נישט כשר. 3) אויף לעקעך, מאַקאַראָן, שאָקאָלאַדע, פערשידענע צוקערלעך און צוקערוואַרג האָט דער ראַבינאַט נישט קיין שום השגחה, ברויך מען וויסען אַז ווער עס איז נישט קיין שומר שבת האָט נישט קיין נאמנות, און בכלל איז דאָס נאָר אויף די פעראַנטוואָרטליכקייט פון פערקויפער צי מ'קען זיך אויף איהם פערלאָזען אַז עס איז אָפּגעהיטען געוואָרען אויף פסח מ'זאָל נישט נכשל ווערען באיסור חמץ בפסח. 4) פסח'דיג זאַלץ איז אויף יעדען זעקעל אַ הכשר מיט אַ שטעמפעל, אויף רייבעכץ און קאַרטאָפעל-מעהל האָבען מיר נישט געגעבען קיין הכשר. 5) מכירת חמץ זאָל מען מאַכען ביים ראַבינאַט און נישט ביי די אַרומגעהערס ווייל דאָס ברענגט מכשולים, און גלייכער וואָס פריהער און נישט וואַרטען אויף ערב פסח, בעקערס און שענקערס זאָלען נעהמען אַ צייכען פון מכירת חמץ. 6) דער זמן עסען חמץ ערב פסח איז ביז 7 מינוט נאָך זייגער 9 פריה. 7) מ'זאָל געדענקען ערב פסח צונעמען חלה פון די מצות און צו מאַכען עירוב תבשילין. 8) נייע כלים ברויך מען שטענדיג טובלען און אויף פסח דערמאָנען מיר צו טובלען. 9) פיש און פלייש און עופות זאָל מען זיך אָנגרייטען ערב פסח אויף יו"ט און שבת און ווען עס איז נויטיג צונעהמען יו"ט זאָל דער פישער און גענזלער נישט נעהמען קיין געלד און נישט וועגען, דען אויב עס איז ח"ו אַ חילול יו"ט טאָר מען נישט די זאַך נוצען אין יו"ט אָדער שבת. 10) דער יו"ט הייבט זיך אָן ערב פסח 10 מינוט פאַר זייגער 6.

לאָדזער ראַבינאַט.

לייה=ביבליאָטעק

אויפ'ן נאָמען פון

א. אייזענשלאס

11 פּאָלודניאָווא 11

איז אָפען מאָנטאָג און מיטוואָך פון 5–9 אָוונט, שבת – פון 10–1 מיטאָג און פון 4–9 אין אָוונט.

פסח=אקציע

„תומכי אורחים"

18 פּאַמאַרסקאַ 18.

היינט, זונטאג פון 11 אַ זייגער פאַרמיטאָג וועלען אַרויסגעגעבען ווערען די טאַלאָנען אויף צו בעקומען די פסח=פּראָדוקטען אַהיימצונעהמען.

מאָרגען, מאָנטאָג פון 11 פאַרמיטאָג וועלען אַרויסגעגעבען ווערען די טאַלאָנען אויף צו בעקומען די פסח=מאָהלצייטען אין דער קוך נור פאַר די אַלע פּערזאָנען, וועלכע האָבען זיך פערעגיסטרירט אין אונזער פעראיין. מיט אַכטונג די פערוואַלטונג פון „תומכי אורחים".

בילליג מצות 2 זלאָטיס !! א קילא !!

נאָר אויף פּוילאַדניאָווא 9 בעקומט מען מאַשינע מצות, ווי ליטווישע, אַמעריקאַנער, ארץ=ישראל, פּויזנער א. אַ.

פון 2 זל. אַן אַ קילא.

ביי בלימבוים

פּאָלודניאָווא 9 פּראָנט-געוועלב.

לעכער

צו נעהמען אויף דער ... ווערען אָנגענומען ביי

ג. נאָרדמאַן

29 צעגעלניאַנאַ 29

שטר מכירת חמץ

49 זאבאדניא 49

ביי הרה"ר יהושע פרידענזאָן

בהר"ר שמעלקי ז"ל מורה הוראה דפה.

ווי אזוי ערָאָבערט מען

אַנערקענונג, בעדייטונג און די מיליאָנען דאָלאַר, ראַפינירט=קייט און אַביסעלע גליק

שמעון לעווי

אין אמעריקא

קירצליך אין

„APOLLO"

ראטעוועט די האר!

זאָגאַר די גרעסטע ליסע-קעפּ קענען צוריק בעקומען שעהנע האָר, בעניצענדיג דעם באַלזאַם, וואָס פערהיט די האָר פון אַרויספאַלען, פערניכטעט די שיפּען, בעזייטיגט דאָס בייסען פון קאָפּ און ערוועקט צום לעבען די אָפּגעשטאָרבענע וואָרצלען פון די האָר. אויך

פּערפומען, זייפען, פודער קעלניש וואַסער

אין= און אויסלענדישע קאָסמעטיק

צו די נידריגסטע פרייזען.

אַפּטייק=סקלאַד און פּערפומעריע

H.HERMALIN, PIOTRKOWSKA 11

בעמערקונג: יעדער, וואָס קויפט בעקומט אומזיסט אַ טאַשען-שפּיגעלע.

קונסט = שטאָפּעריי

פון מלבושים און דיוואַנעס

מ. קלעבער פּאָלודניאָווא 20

קווער-אָפיצינע, 2 שטאָק.

LODZER MÄNNERGESANGVEREIN

זאל פילהארמאניע

היינט, זונטאג, דעם 1-טען אפריל, 5 נאכמ.

ווידערהאלונג

Robert Schumann

Das Paradies und die Peri -- Oratorium

180 מיטווירקענדע:

PERI: Frau Lotte Maass, Halle (Sopran), ERZäHLER: Herr Paul Madsen, Berlin (Tenor), Frau Käthe Hornung (Sopran), Frau Helena Eisner Schülde (Alt), Herr Caesar Josefowicz (Tenor), Herr Dr. Med. Eugen Schicht (Bass).

געמישטער כאָר פון לאָדזער מענערגעזאַנג-פעראיין, פערשטאַרקטער פילהאַרמאָניע-אָרקעסטער.

Dirigent: ADOLF BAUTZE. | ערמעסיגטע פרייזען. |

דער פאָרפערקויף פון בילעטען קומט פאָר פון 29 ד. ח. אין סקלאַר-אַפּטעיק פון ה' א. דיטעל פיעטריקאָווער 157 טעל. 27-94

פרייזען פון די פּלעצער פון 8 ביז 2 זל.

כשר לפסח

די ביליגסטע און בעסטע

וויינען

קאָניאַקען

ליקערען

דעליקאַטעסען, צוקערוואַרען, הערבאַטניקעס

:-: עמפפעהלט צו די קומענדיגע ימים-טובים :-:

דאס וויין= און דעליקאַטעסען=געשעפט

M. BERMAN,

Łódź, Piotrkowska 53.

געשאַנק-קאָרבערס אין א גרויסען אויסוואהל

THEA SANNE

Piotrkowska 175, tel. 3-44.

פּאָרצעלאַן, גלאָז, קרישטאַל,

פאַיאַנס, עמאַליען, אלומיניום,

באמבאָניערען, וואַזעס, באַקאַלען.

גלעזער פון 15 גראשען.

טיש=סערוויזען

פאר 6 פערזאָן פון 80 זל. ביז 265 זל.

„ 12 „ „ 255 „ 1500 „

די ביליגסטע # מצות

קוועלע פון

ליטווישע, פויזנער, ארץ-ישראל'דיגע, אמעריקאנער

און אנדערע סארטען מצות איז צו בעקומען נאָר בײַ

פ. בלאנק, נארוטאוויטשא 4.

— (דושעלנא) —

רעיעלע בעדינונג! מעסיגע פרייזע

שוה=וואַרען

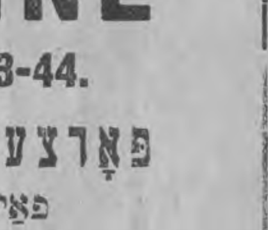

M.JAKUBOWICZ, Łódź, Konstantynowska 30

איך עמפפעהל צום פריהלינג און זומער-סעזאָן א גרויסען אויסוואהל פון סאָלידער אייגענער אויספיהרונג

דאמען-, הערען- און קינדער-שוה-וואַרען,

משעבישע-ליינען, זיידענע און פרונעלען אין א גרויסען אויסוואהל פון דער פירמע „P .P .G.”

„Bata” צו קאָנקורענץ-פרייזען. גומי-ספּאָרט-שיך פון דער פירמע

צו פאַבריקס-פרייזען. גרויסער אויסוואהל פון הויז-, רייזע- און ספּאָרט-שיך. 786

דער הוט ציירט דעם מענש!

10 רעקלאַמע טעג! 10 רעקלאַמע טעג!

צוליב די אָנקומענדע יום-טובים האָב איך איינגעאָרדענט ספּעציעל צו רעקלאַמע-צוועקען

10 גרויסע רעקלאַמע אויספערקויפס=טעג פון היטען

פון אין און אויסלענדישע פירמעס פון די נייעסטע פאַסאָנען און קאָלירען.

די פרייזען זענען בעדייטענד פערקלענערט געוואָרען! ביליגער ווי איבעראַל!

היימאן טוראבינער, פיעטריקאָווער 82 № 82 (פראַנט-געשעפט).

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łodzi podaje do publicznej wiadomości, iż zgodnie § 2 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 roku i § 53 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 czerwca 1926 roku o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne (Dz. U, Rz. Nó. 51 poz. 522 z 1924 roku oraz No. 75 § 53 z roku 1926) wyłożony został w pokoju No. 24 w gmachu miejskim przy Pl. Wolności No. 14, I piętro, preliminarz budżetowy Zarządu miasta Łodzi na rok administracyjny 1928/29 na przeciąg 7 dni, począwszy od dnia 31 marca 1928 roku, celem przeglądania i wnoszenia zarzutów oraz spostrzezeń przez płatników danin komunalnych.

Łódź, dnia 30 marca 1928 roku.

Prezydent (—) B. ZIEMIĘCKI.

—דער— פעראיין „מחזיקי-חולים“ קילינסקי 120 טעל. 52-65

מאכט בעקאַנט, אַז עס ווערט ארויסגעגעבען צעטלען פאַר קראַנקע צו בעוואוסטע דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען, ווי אויך אַלע ארט אַנאַליזען פאַר א גאַנץ קליינעם אבצאהל, אין פעראיינס-קאַנצעלאַריע טעגליך פון 8 ביז 1 און פון 3 ביז 6 אָוועגט.

בעמערקונג: ביים פעראיין זענען אַנגאַזשירט 12 בעוואוסטע דאָקטוירים ספּעציאַליסטען ווי אויך פעלדשער.

אכטונג!

פאַבריקס-צייכען

נאָך מיין לאַנג-יעהריגער פּראַקטיק און אויסלאַנד האָבען מיר ערעפענט אַ פּראַצאָווניע פון

אויבער-, ספּאָרט- און נאַכטהעמדער

אין שלאף-אַנציגער ווערען אַנגענומען פון אייגענע שטאָפען נאָך די לעצטע פאַריזער מאָדעלען צו די ביליגסטע פּרייזען.

Pracownia bielizny Wiedeńskiei

J. KOHN, Łódź, Pomorska (Średnia) 4

LEKARZ-DENTYSTA צאהן-ארצט

St. GELBERG

זאַכאַדניא 15, טעל. 31-08

[illegible]

טלתים-פאַבריק

אויספערטיגונג פון האַלבע, האַלב-האַלבענע, וויַידענע טלתים ...טי מערפישע, ווי אויך טלתים-קטנים הורט און דעטאַל ...

אויספערטיגונג, אויך גאַרטלען, שפּאַניער און ציצית

צו בעקומען ביליגער ווי איבעראַל

ביי א. ח. ציטרינאָווסקי קאַמיענגאַ 1.

אין צוהיטען טויער פּאַרטער. קומט און איבערצייגט אייך! 398

:בעמערקונג: מ'ניערען אויך אַנגענומען עלטע טלתים צו היטען.

געבזען=שמאַלץ

כשר לחג הפסח

בהכשר דמ"צ דפה. הורט און ענצעל

14 דרעוונאָווסקא=גאַס 14 (פּוילישע): 333

Dr. med.

BRAUN

פאַלודניאָווא 23 ,23

טעלעפאָן 40-26.

ספּעציאַל-ארצט פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע.

בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל)

נעהמט אָן פון 9 ביז 11 פריה און פון 5—8 אָוונט.

Dr. med.

STUPEL

Szkolna 12

ספּעציאַליסט פאַר הויט, האָר און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, רענטגען-שטראַלען און קוואַרץ-ליכט, עלעקטרא-טעראַפּיע.

נעמט אָן פון 12—3 נאַכמ. און פון 6—9 אָוונט.

"מעסיגע-פרייזען.

יעדער קאָן אויסנוצן די געלעגנהייט!

קויפענדיג וויין און מעהד כשר לחג הפסח דירעקט אין אונזער נייערעפענטע וויין- און מעהד=פאַבריק

„MALWIN“

צו קאָנקורענץ-פרייזען. רעיעלע בעהאַנדלונג. די פרייזען זענען פון 1.50 א פלאַש און ווייטער. פאַר סוחרים—ראַבאַט!

וויין=און מעהד=פאַבריק

„MALWIN“

לאָדז, צעגעלניאַנא 36. 186

אינהאבער: משה אַלטער און הערשל מיגדאַל.

הגדה של פסח

מעוטרת ומשובצת בעדי עדיים פירושים טובים ויקרים מאת ארבעה עמודי עולם המפורסמים מאד בישראל ה"ה

א) זבח פסח השלם מאת השר וגדול ליהודים דון יצחק אברבנאל זצ"ל אשר לא בא בדפוס יותר 380 שנה

ב) שבלי הלקט השלם מאת רבנו צדקי' הרופא זצ"ל

ג) פירוש השלם מהגאון ר' אלי' מווילנא זצ"ל

ד) פירוש השלם מהגאון ר' יעקב מעמדין זצ"ל

הפירושים המה שלמים ולא מקוטעים באותיות מרובעות מהודרות נדפס בפורמט גדול על נייר (האָלץ-פרייעס) בדפוס נאה ומשבח, בהזמנות לפנות

א. מ. גרובשטיין, לודז ווסכאדניא 54 פראנט 1 שט.

בזשעזשינער 9	כשר לפסח	בזשעזשינער 9

ווײַן, מעהד, שפּריט, ליקערען

אינלענדישע און אויסלענדישע

פערשידענע סאָרטען „כרמל“-וויין פערשידענע סאָרטען

צוגענגליכע פרייזען. רעיעלע בעהאַנדלונג.

אין לאַנג-יעהריגען וויין- און שפּריט-געשעפט

יחיאל מאיר ברוסטאָווסקי

9 № בזשעזשינער № 9

בעמערקונג: אויף פערלאַנג ווערען די בעשטעלונגען אָפּגעשיקט א היים.

מצה=רייבעכץ

העל, שיין, טרוקען מיט אַ הכשר

צו בעקומען ביי דער פירמע

פּיעטרקאָווסקי און ברייטשטיין

אַלעקסאַנדריסקאַ 12, טעל. 40-92

צו ביליגע פרייזען. צו ביליגע פרייזען

והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת?

פאַרוואס לויפט יעדער אין ביורא פּעטריקאָווער 17?!

ואמרת אליו, זאָלסטו איהם זאָגען

— אַז אין דעם ביוראָ —

17 פּעטריקאָווער 17

דורכגאַנג זאַכאַדניא 52, יוואו ס'ווערט ערלעדיגט און געוויסענהאַפט געשריבען לויט'ן אוסטאַוו אַלערליי ביטעס קלאַוזולעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעט אין פּוילען, אַפּעלאַציעס ציווילע און קאַרנע אַפּאַזיציעס, אדוואָקאַניעס, רעקורסען וועגען דירה אין אוזשאַנדראַזיעמטשי, וועגען פּעסער אין קאָמיסאַריאַט-רזשאָנדו און אַלע פּאָליציי-בעצירקען, אקטען אינטערציזיעס, אקטען דאַראָווייזנעס, קאַרנע ספּראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.! ספּעציאַליסט פון שותפות-אַקטען

מיט אַכטונג י. מאַנעלאַ, רעכט-קאָנסולענט.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat“, spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg.

Czcionkami i druk. „Najer Folksblat“, Piotrkowska 21.

Redaktor odpowiedzialny Ch. Hecht.